

KLAUSIMYNAS PASKIRTAJAM KOMISIJOS NARIUI**Michaelui MCGRATHUI****Demokratija, teisingumas ir teisės viršenybė****1. Bendroji kompetencija, įsipareigojimai Europos Sąjungai ir asmeninis nepriklausomumas**

Kurie Jūsų asmeninės kvalifikacijos ir patirties aspektai ypač svarbūs norint eiti Komisijos nario pareigas ir užtikrinti, kad būtų siekiama bendrojo Europos intereso, ypač srityje, už kurią būtumėte atsakingas? Kaip prisidėsite prie Komisijos politinių gairių įgyvendinimo? Kaip ketinate įgyvendinti lyčių aspekto integravimą ir lyčių aspektu grindžiamą požiūrį įtraukti į visas Jūsų atsakomybei priskirtinas politikos sritis? Kaip įgyvendinsite jaunimo aspekto integravimą?

Kaip galėtumėte įtikinti Parlamentą, jog esate nepriklausomas? Kaip užtikrintumėte, kad dėl Jūsų ankstesnės, dabartinės ar būsimos veiklos nekils jokių abejonių, kad galite tinkamai eiti pareigas Komisijoje?

Esu patyręs nacionalinio politinio lygmens parlamentaras, turintis 17 metų darbo stažą, įskaitant daugiau kaip ketverių metų darbą aukštesniuju ministerijos lygmeniu. Šiuo laikotarpiu, glaudžiai bendradarbiaudamas su kolegomis vyriausybėje, sprendžiau sudėtingas ekonomines ir socialines problemas, susijusias su COVID-19, karu Ukrainoje ir didelės infliacijos poveikiu pragyvenimo išlaidoms.

Džiaugiuosi, kad esu pasiūlytas paskirtuoju Komisijos nariu, atsakingu už demokratiją, teisingumą ir teisės viršenybę. Kaip savo įgaliojame rašte man rašė Pirmininkė U. von der Leyen, Europos demokratija ir ekonomika priklauso nuo teisingumo ir teisinės valstybės principų. Tikiuosi, vadovaudamasis kolegialumo dvasia, bendradarbiauti su Kolegijos, Tarybos, Parlamento ir pilietinės visuomenės nariais, kad pasiektume bendrą tikslą – užtikrinti saugumą ir gerovę mūsų Sąjungos žmonėms ir piliečiams.

Esu kilęs iš daugiau kaip 100 metų demokratinę tradiciją turinčios šalies ir puikiai suprantu laisvų ir sąžiningų rinkimų, teisinės valstybės principo ir nepriklausomos pliuralistinės žiniasklaidos svarbą. Esu tvirtai įsipareigojęs vadovautis imperatyvu – puoselėti mūsų bendras vertybes ir laikytis Pagrindinių teisių chartijos, ir remtis juo visose savo darbo srityse.

Per savo darbo metus parodžiau ekonominę viziją, kuria skatinamos inovacijos, remiamas verslas ir teikiama pirmenybė socialinei lygybei. Pripažįstu didžiulį novatoriškų įmonių potencialą ir sieksiu užtikrinti, kad būtų sukurtos tinkamos teisinės struktūros, leisiančios kuo labiau padidinti šio sektoriaus galimybes, ir kad joms nebūtų sudaryta nereikalingos administracinės naštos.

Mačiau, kokį didelį poveikį visuomenei ir visai ekonomikai daro skaitmeninės technologijos, koks yra jų indėlis į jas ir kokią naudą jos teikia. Tačiau taip pat suprantu žalą, kuri jas naudojant gali būti padaryta, be kita ko, mūsų demokratinėms sistemoms. Šiuo atžvilgiu esu tvirtai pasiryžęs pagal būsimą Europos demokratijos skydą skatinti įgyvendinti priemones piliečiams, visuomenei ir demokratinėms institucijoms apsaugoti, o pagal Skaitmeninio teisingumo aktą – apsaugoti vartotojus nuo žalingos praktikos internete.

Komisijos politinėse gairėse nubrėžta kryptis Sąjungai per ateinančią kadenciją – siekiama sukurti spartesnę ir paprastesnę Europą, kuri visais atžvilgiais būtų saugesnė ir užtikrintų didesnę mūsų žmonių ir piliečių gerovę stipresnėje demokratinėje sistemoje.

Šį tikslą pasieksime, jei visi Kolegijos nariai įtrauks šiuos principus į visas savo darbo sritis. Aš pats esu įsipareigojęs tai daryti savo atsakomybės srityse – skatinsiu pagal naują Europos demokratijos skydą įgyvendinti priemones, kuriomis mūsų demokratija būtų apsaugota nuo didžiausių pavojų. Propaguosiu ir ginsiu teisinės valstybės principą visų ES piliečių ir įmonių labui, skatinsiu teisingumą, ginsiu vartotojų teises ir glaudžiai bendradarbiausiu su kolegomis kompleksinių prioritetų klausimais.

Esu tvirtai įsipareigojęs puoselėti ES vertybes ir pats labai didžiuojuosi mūsų Sąjunga. Naudodamasis įvairiais forumais stengsiuosi kuo platesnei auditorijai parodyti mūsų darbo naudą ir galimybes. Šiuo atžvilgiu bus itin svarbu, kad dalyvautų suinteresuotieji subjektai, ir manau, kad mano patirtis ieškant bendrų sprendimų man bus naudinga vykdant būsimus įgaliojimus.

Siekiant veiksmingai įgyvendinti Komisijos politines gaires, reikia atlikti analizes ir reguliariai teikti ataskaitas. Teikdamas kasmetinę teisinės valstybės principo taikymo ataskaitą užtikrinsiu, kad ši visapusiška priemonė padėtų stebėti ir skatinti kovą su korupcija, skatinti teismų nepriklausomumą bei žiniasklaidos laisvę ir stiprinti mūsų demokratines vertybes. Nekantriai laikiu galimybės patobulinti ataskaitą įtraukiant bendrosios rinkos aspektą.

Lyčių aspekto integravimas ir lyčių aspektu grindžiamas požiūris

Teisingumo ir lygybės politika yra neatsiejamai susijusios. Ketinu glaudžiai bendradarbiauti su paskirtąja Komisijos nare H. LAHBIB ir dirbdamas savo atsakomybės srityje prisidėti prie iniciatyvų, kuriomis ji skatins lygybę, be kita ko, lyčių lygybę; prie to prisidės ir Teisingumo ir vartotojų reikalų GD.

Keliose politikos srityse, kuriose ateityje dirbsiu vadovaujамąjį darbą, dėl tų sričių pobūdžio lyčių aspektas jau dabar yra labai svarbus – pradedant teisingumo sritimi (pavyzdžiui, aukų teisėmis) ir baigiant teisinės valstybės principu arba demokratijos gynimu.

Užtikrinsiu, kad lyčių aspektas būtų integruotas į mano darbą demokratijos srityje, pavyzdžiui, kiek tai susiję su politinių kandidatų ir išrinktų atstovų saugumu, pabrėždamas tai, kad ypač moterims kyla didesnė grėsmė ir daromas didesnis spaudimas. Taip pat išnagrinėsiu, kaip lyčių aspektą įtraukti į kitas politikos sritis. Pavyzdys galėtų būti vartotojų apsaugos politika – čia į lyčių aspektą būtų galima atsižvelgti geriau.

Jaunimo aspekto integravimas

Ketinu glaudžiai bendradarbiauti su paskirtuoju Komisijos nariu G. MICALLEF, kad į mano prižiūrimas politikos sritis būtų visapusiškai įtrauktas jaunimo aspektas. Kaip paskirtasis Komisijos narys, atsakingas už demokratiją, suprantu, kad jaunimo dalyvavimas mūsų sprendimų priėmimo procesuose yra gyvybiškai svarbus siekiant užtikrinti klestinčią demokratiją. Todėl užtikrinsiu, kad jaunimo dalyvavimas būtų prioritetas: visų pirma per pirmąsias 100 dienų surengsiu metinį jaunimo politikos dialogą ir reguliariai bendradarbiausiu su jaunimo organizacijomis.

Taip pat visapusiškai atsižvelgsiu į mūsų jaunimo poreikius, susijusius su galimybe kreiptis į teismą pagal civilinę ir baudžiamąją teisena, taip pat į nusikaltimų poveikį jaunimui, ir sieksiu priartinti ES pilietybę prie mūsų jaunimo užtikrindamas, kad jaunimas būtų geriau informuojamas apie ES pilietybės naudą.

Jaunuoliai yra svarbus vartotojų segmentas; jie turi ypatingus vartojimo įpročius. Ketinu visapusiškai į tai atsižvelgti, kai bus kuriamas Skaitmeninio teisingumo aktas, kuriame visų pirma turėtų būti atsižvelgiama į nuomonės formuotojus ir žalingą praktiką internete.

Mano pareigos

Jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, visapusiškai vadovausiuosi Sutarties raide ir dvasia, visų pirma laikysiuosi įpareigojimo veikti Europos labui ir nesivadovauti jokiais nurodymais, kaip nurodyta Europos Sąjungos sutarties 17 straipsnio 3 dalyje ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 245 straipsnyje, ir įpareigojimo saugoti tarnybines paslaptis, kaip numatyta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 339 straipsnyje.

Įsipareigoju vengti bet kokių aplinkybių ar padėties, kurioje būtų galima suabejoti mano nepriklausomumu, nešališkumu ir galimybėmis eiti pareigas Komisijoje, ir pranešiu Komisijos pirmininkei apie bet kokią padėtį, kurioje galėtų kilti su mano einamomis oficialiomis pareigomis susijusių interesų konfliktų.

Taip pat laikysiuosi Europos Komisijos narių elgesio kodekso ir jo nuostatų dėl interesų konfliktų. Užpildžiau ir viešai paskelbiau interesų deklaraciją. Prireikęs ją nedelsdamas atnaujinsiu.

Nesieksiu gauti jokių subjektų nurodymų ir jais nesivadovausiu. Mano tikslas – atsižvelgti į visų interesus, nepriklausomai nuo kilmės šalies, regiono, profesijos ar šeimos, ir atitinkamai stengtis įgyvendinti politines gaires.

Visapusiškai remiu Elgesio kodekse nustatytą mūsų įsipareigojimą laikytis skaidrumo principo. Įsipareigoju viešinti visus ryšius ir susitikimus su profesinėmis organizacijomis arba savarankiškai dirbančiais asmenimis bet koku su ES politikos formavimu ir jos įgyvendinimu susijusiu klausimu, laikydamasis Komisijos taisyklių.

2. Skiriamos pareigos ir bendradarbiavimas su Europos Parlamentu

Ar įsipareigojate tinkamai informuoti Parlamentą apie savo ir Jums pavaldžių padalinių veiksmus? Kaip apibrėžtumėte savo atskaitomybę Parlamentui?

Kokius konkrečius įsipareigojimus esate pasirengęs priimti dėl savo bendravimo su Parlamentu ir dalyvavimo Parlamento komitetų posėdžiuose ir plenariniame posėdyje, taip pat dėl skaidrumo, bendradarbiavimo ir veiksmingų tolesnių veiksmų dėl Parlamento pozicijų bei raginimų imtis teisėkūros iniciatyvų? Ar esate pasirengęs tomis pačiomis sąlygomis kaip ir Tarybai laiku teikti Parlamentui informaciją ir dokumentus, susijusius su planuojamomis iniciatyvomis ar vykdomomis procedūromis?

Įsipareigoju visapusiškai įgyvendinti 2010 m. Pagrindų susitarimo ir 2016 m. Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros plataus masto nuostatas dėl skaidrumo ir informacijos srauto tarp abiejų institucijų.

Mano atskaitomybė Europos Parlamentui

Noriu, kad mano ir mano kabineto santykiai su Europos Parlamentu būtų grindžiami pasitikėjimu, skaidrumu ir savitarpio pagalba. Būdamas Komisijos nariu, būsiu asmeniškai atsakingas ir atskaitingas Parlamentui už savo ir savo padalinių, visų pirma Komisijos Teisingumo ir vartotojų reikalų generalinio, direktorato veiksmus. Atsižvelgdamas į savo darbo parlamente patirtį, labai gerbiu ir suprantu gyvybiškai svarbų parlamentinės demokratijos vaidmenį mūsų Sąjungoje. Tai atsispindės mano santykiuose su Europos Parlamentu.

Džiaugiuosi, kad turėsiu galimybę bendradarbiavimo ir pagarbos aplinkoje reguliariai dirbti su kolegomis Parlamente tiek plenariniuose posėdžiuose, tiek komitetų posėdžiuose. Europos Parlamento komitetų rengiamos ataskaitos ir rezoliucijos suteikia esminių įžvalgų, todėl tikiuosi dirbdamas ir glaudžiai bendradarbiaudamas su komiteto nariais ir pranešėjais į juos atsižvelgti politikos planavimo ir formavimo procese.

Bendradarbiavimas su Europos Parlamento jungtinėmis grupėmis taip pat yra vertinga priemonė siekiant gauti daugiau įžvalgų apie Parlamento prioritetus, visų pirma tokiose kompleksinėse srityse kaip LGBTIQ asmenų teisės, jaunimo dalyvavimas ir skaitmeninė pertvarka, ir aš sieksiu visapusiškai išnaudoti šias galimybes.

Mano konkretūs įsipareigojimai dėl mano bendravimo su Parlamentu ir dalyvavimo jo darbe

Turėdamas daug nacionalinio parlamento nario patirties suprantu tarpinstitucinio bendradarbiavimo svarbą ES institucinės sistemos veikimui ir ES sprendimų priėmimo proceso veiksmingumui, teisėtumui ir geram valdymui. Tiesioginis darbas su Parlamentu yra viena iš mano būsimo darbo sričių, kurioje dirbti labiausiai laukiu.

Būdamas paskirtuoju Komisijos nariu, atsakingu už demokratiją ir pilietiškumą, labai vertinu Parlamento, kaip Europos piliečių balso ir Europos demokratijos įkūnijimo, vaidmenį. Todėl glaudžiai bendradarbiausiu su Europos Parlamentu ir įsipareigoju dalyvauti plenarinių posėdžių diskusijose, kai bus nagrinėjami su mano atsakomybės sritimi susiję klausimai.

Taip pat įsipareigoju reguliariai dalyvauti atitinkamų Parlamento komitetų posėdžiuose, skirtuose struktūriniam dialogams, aptarti įgyvendinimą bei vykdymo užtikrinimą ir keistis informacija apie naujas pagrindines iniciatyvas. Palaikysiu reguliarią tiesioginę informacijos srautą su šių komitetų pirmininkais, o mano durys visada bus atviros su manimi susitikti norintiems nariams.

Taip pat dalyvausiu triloguose, susijusiuose su mano srities dokumentais, ir būsiu sąžiningas tarpininkas tarp Parlamento ir Tarybos. Kaip nurodyta įgaliojamosiuose raštuose, visų pirma stebėsiu Parlamento darbą, susijusį su rezoliucijomis pagal 225 straipsnį, ir įsipareigoju atsakyti į raginimus pateikti pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, visapusiškai laikydamasis proporcingumo, subsidarumo ir geresnės teisėkūros principų.

Savalaikis ir lygiateisis bendradarbiavimas su teisėkūros institucijomis

Europos Parlamentas ir Taryba veikia kaip teisėkūros institucijos daugelyje mano tiesioginės atsakomybės sričių.

Europos Parlamentas turėtų turėti vienodas teises su Taryba dėl visų mano atsakomybės sričiai priklausančių teisinių ir politinių iniciatyvų.

Norint įgyvendinti teisingumo darbotvarkę, labai svarbu visapusiškai laikytis lojalios institucijų bendradarbiavimo principo. Todėl savo atsakomybės srityse visapusiškai taikysiu Pagrindų susitarimą ir Tarpinstitucinį susitarimą dėl geresnės teisėkūros.

Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto klausimai

3. Kokie yra Jūsų numatomi tikslai ir galimi veiksmai, susiję su kita vartotojų darbotvarke 2025–2030 m. ir naujuoju vartotojų bendrojoje rinkoje veiksmų planu? Kaip pagal Skaitmeninio teisingumo aktą numatote kovoti su žalingais metodais ir komercine praktika, susijusiais su tamsiaisiais modeliais, socialinės žiniasklaidos nuomonės formuotojų vykdoma rinkodara, priklausomybę sukeliančiu skaitmeninių produktų dizainu, internetiniu profiliavimu, ypač kai vartotojų pažeidžiamumu naudojamosi komerciniais tikslais, ir geriau apsaugoti nepilnamečius? Kaip, atsižvelgdami į visas šias būsimas iniciatyvas, užtikrintumėte nuoseklumą ir tai, kad nebūtų dubliavimosi su galiojančiais teisės aktais, pavyzdžiui, Skaitmeninių paslaugų aktu, Reglamentu dėl bendros gaminių saugos ir Nesąžiningos komercinės veiklos direktyva, ir kaip apskritai ketinate modernizuoti gaminių saugos politiką ir užtikrinti jos vykdymą, kad būtų užtikrinta, jog ES šalys būtų pasaulinės vartotojų apsaugos ir gaminių saugos srities lyderės, kaip prašoma Jūsų įgaliojajame rašte? Ar galėtumėte mums pranešti apie būsimus veiksmus, kuriais bus siekiama išsaugoti mūsų politinės sistemos sąžiningumą ir vientisumą, ir šiomis aplinkybėmis patvirtinti savo įsipareigojimą bendradarbiauti su IMCO komitetu, visų pirma dėl pasiūlymo dėl atstovavimo trečiųjų šalių interesų grupėms skaidrumo? Kaip šis pasiūlymas sąveikautų su siūlomu Europos demokratijos skydu?

Jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, norėčiau įgyvendinti 2025–2030 m. vartotojų darbotvarkę kaip bendrą viziją, skatinančią pokyčius žmonių gyvenime. Vartotojams tenka svarbus vaidmuo mūsų socialinėje rinkos ekonomikoje – jie prisideda prie tvaraus augimo ir konkurencingesnės bendrosios rinkos. Vartotojų pasirinkimai lemia įmonių veiklos rezultatus. Tačiau, įgyvendindamas mūsų vartotojų politiką, lygiai taip pat skatinsiu sąžiningą perėjimą prie žaliosios ir skaitmeninės ekonomikos, siekdamas stiprinti ekonomikos augimą ir socialinę sanglaudą, užtikrinti vartotojų apsaugą ir juos įgalinti, taip pat suteikti platų tvarių produktų, kuriuos galėtų įpirkti ir pažeidžiamiausi asmenys, pasirinkimą.

Į vartotojų darbotvarkę bus įtrauktas veiksmų planas dėl vartotojų bendrojoje rinkoje, kuriame taip pat galėtų būti skiriamas ypatingas dėmesys vykdymo užtikrinimui. Bendrojoje rinkoje vienodos sąlygos tiek vartotojams, tiek įmonėms sudaromos visapusiškai, vienodai ir veiksmingai įgyvendinant taisykles. Vartotojams reikia informacijos ir įgyvendinamų teisių, tačiau negalime įmonėms pernelyg padidinti biurokratizmo naštos. Visiškai pritariu tam, kad mano įgaliojajame rašte pabrėžiamas įgyvendinimas, supaprastinimas ir rezultatų pasiekimas. Taip pat numatau veiksmus, kuriais būtų skatinami žiediniai produktai ir elgsena, stiprinamas tarptautinis bendradarbiavimas, o vartotojai būtų geriau apsaugoti nuo nesaugių produktų interneto platformose.

Įgyvendinus veiksmų planą dėl vartotojų bendrojoje rinkoje, vartotojai būtų apsaugoti nuo nesąžiningos diskriminacijos, susijusios su tarpvalstybinio prekių ir paslaugų teikimu, nes būtų sprendžiamos su mokėjimo apribojimais, teritoriniais tiekimo suvaržymais ir tarpvalstybinio finansinių paslaugų teikimu susijusios problemos. Šis planas padės kiekvienam vartotojui pasinaudoti bendrosios rinkos privalumais.

Skaitmeninio teisingumo aktas yra trūkstama ES skaitmeninio sektoriaus taisyklių sąvado dėlionės dalis.

Neseniai priimti skaitmeninės srities teisės aktai, pavyzdžiui, Skaitmeninių paslaugų aktas ir Skaitmeninių rinkų aktas, yra novatoriški ir jais bus daromas teigiamas poveikis vartotojų apsaugai, be kita ko, sukuriant palankią vartotojų teisių apsaugos internete sistemą. Vis dėlto tinkamumo patikros skaitmeninio teisingumo klausimu išvados parodė, kad tebėra spragų ir turime toliau tikslingai ir proporcingai šalinti nustatytus trūkumus. Visų pirma mums reikia daugiau aiškumo dėl to, kas internete leidžiama, o kas – ne. Ketinu spręsti keturis pagrindinius klausimus, pabrėžtus mano įgaliojajame rašte, t. y. klausimus, susijusius su tamsiaisiais modeliais, nuomonės formuotojų vykdoma rinkodara, priklausomybę sukeliančiu produktų dizainu ir problemišku individualizavimu, ypač kai išnaudojamas vartotojų pažeidžiamumas. Taip pat turime įvertinti galimas problemas, susijusias su skaitmeninėmis sutartimis ir abonementais, pavyzdžiui, sudėtingas atšaukimo procedūras. Ypatingą dėmesį noriu atkreipti į nepilnamečių interneto vartotojų, kaip aktyvių skaitmeninių paslaugų (pvz., socialinių tinklų, vaizdo žaidimų) naudotojų, apsaugą. Kadangi jie dažnai pirmieji įsisavina naujas technologijas, jiems kyla ypač didelė rizika.

Skaitmeninio teisingumo aktu vartotojai bus apsaugoti skaitmeninėje erdvėje ir užtikrinta, kad jie galėtų visapusiškai pasinaudoti skaitmenine rinka. Juo būtų papildyti kiti teisės aktai, užtikrinant nuoseklią ir darnią sistemą. Pavyzdžiui, kalbant apie tamsiuosius modelius, Skaitmeninių paslaugų akte nustatytos prievolės, susijusios su interneto platformų dizainu. Skaitmeninio teisingumo aktu galėtų būti nustatytos papildomos prievolės kitiems komerciniams subjektams. Naujasis skaitmeninio sektoriaus taisyklių sąvadas turi būti taikomas praktiškai ir, kaip paaiškinta atsakyme į kitą klausimą dėl vykdymo užtikrinimo, jei mano kandidatūra bus patvirtinta, užtikrinsiu, kad jis būtų stebimas ir vykdomas nuosekliai ir papildant vartotojų teisės aktus taip, kad būtų užtikrinta veiksminga vartotojų apsauga ir konkurencingumas. Taip pat atsižvelgsiu į įmonių nuomones, siekdamas užtikrinti, kad taisyklės būtų lengva įgyvendinti ir kad jos būtų kuo mažiau ap sunkinančios.

Kalbant apie gaminių saugą, daugiausia dėmesio skirsiu visiškai naujo Reglamento dėl bendros gaminių saugos įgyvendinimui ir vykdymo užtikrinimui, taip pat esamų priemonių modernizavimui, kad būtų užtikrinta veiksmingesnė rinkos priežiūra, visų pirma geriau naudojantis IT priemonėmis. Kad būtų galima visapusiškai panaudoti naujas Reglamente nustatytas procedūras, remčiau valstybių narių rinkos priežiūrą ir bendras vykdymo užtikrinimo pastangas. Pavyzdžiui, organizuodami bendrą gaminių bandymų veiklą, apimančią kontrolinį pirkimą, arba palengvindami tikslines ES lygmens gaminių saugos patikras, ypač susijusias su pardavimu internetu, galime parodyti, kad ES rūpinasi vartotojais. Šios priemonės turės iš esmės padėti spręsti problemas, susijusias su e. prekybos platformomis, kuriose, nepaisant to, kad žinoma apie daug gaminių neatitikties atvejų, pardavimas sparčiai didėja. Labai svarbu, kad ES imtųsi veiksmų, kad tiesiogiai iš trečiųjų šalių užsakomų gaminių sauga būtų užtikrinama taip pat, kaip užtikriname ES arba parduotuvėse perkamų gaminių saugą. Sieksiu užtikrinti, kad visi internete veiklą vykdančiosios subjektai laikytųsi savo naujų saugos pareigų. Taip pat noriu, kad ES visame pasaulyje toliau skatintų taikyti aukštus gaminių saugos standartus, intensyviau bendradarbiaudama su strateginiais tarptautiniais partneriais.

Politinėse gairėse apibrėžtas Europos demokratijos skydas bus pavyzdinė iniciatyva, kuria bus siekiama išsaugoti mūsų politinės sistemos sąžiningumą, pliuralizmą ir teisingumą, apsaugant ją nuo užsienio vykdomo manipuliavimo informacija ir kišimosi. Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, manau, kad tai bus svarbiausias prioritetas, bendradarbiaujant su kitais Komisijos nariais. Demokratijos niekada negalima laikyti savaime suprantamu dalyku, todėl turime apsaugoti ES sistemas tiek nuo piktavališko užsienio šalių kišimosi, tiek nuo erozijos. Taip pat galime priartinti Europos aspektą prie piliečių ir užtikrinti, kad jie galėtų didžiuotis Europos tebeklestinčia gyvybinga ir dinamiška demokratija. Demokratinės valstybės visame pasaulyje imasi veiksmų, kad padidintų savo atsparumą dabartinėmis geopolitinėmis aplinkybėmis. Kad galėtume apsaugoti savo demokratiją, mums reikia tvirtų bendrų ES standartų. Neseniai priimtas Politinės reklamos reglamentas – ES taisyklės, kuria stiprinama mūsų demokratinė apsauga, pavyzdys, nes piliečiams sudaromos palankesnės sąlygos atpažinti politinę reklamą, suprasti, kas už jos slypi, ir žinoti, ar jie gavo tikslinę reklamą, kad galėtų geriau priimti informaciją pagrįstus sprendimus. ES turėtų ir toliau prisidėti nustatant aukštus standartus, kaip nuosekliai, subalansuotai ir proporcingai spręsti mūsų demokratinėms valstybėms kylančius uždavinius, visapusiškai gerbiant pagrindines teises ir ES vertybes.

Demokratija reiškia tvirtą stabdžių ir atsvarų sistemą. Aktyviai sieksiu skatinti skaidrumą ir sąžiningumą demokratinėje erdvėje. Dėl užsienio vykdomo manipuliavimo, dezinformacijos arba rizikos iš vidaus, pavyzdžiui, demokratinė institucijų erozijos arba dalyvavimo formų pablogėjimo, demokratijai gali kilti pavojus. Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, aktyviai bendradarbiausiu su teisėkūros institucijomis, kad būtų padaryta pažanga dirbant su siūloma Direktyva dėl atstovavimo interesų grupėms trečiųjų valstybių vardu. Šiuo pasiūlymu reaguojama į didėjantį susirūpinimą dėl užsienio bandymų daryti įtaką ES.

Žinau, kad Parlamentui tai nuolat kelia susirūpinimą: savo rezoliucijose Parlamentas pabrėžė, kaip svarbu užtikrinti užsienio interesų grupių atstovų daromos įtakos skaidrumą, ir palankiai įvertino tai, kad buvo priimtas demokratijos gynimo dokumentų rinkinys, įskaitant siūlomą direktyvą. Komisijos pasiūlymas grindžiamas išsamiu poveikio vertinimu, kurio taip pat prašė Europos Parlamentas savo rekomendacijose dėl Europos Parlamento skaidrumo, sąžiningumo, atskaitomybės ir kovos su korupcija taisyklių reformos. Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, tikiuosi bendradarbiauti su pranešėju ir šešėliniais pranešėjais, kad darbas artimiausiais mėnesiais būtų paspartintas. Ypatingą dėmesį skirsiu tokiems klausimams kaip pasiūlymo aiškumo ir veiksmingumo užtikrinimas, administracinės naštos mažinimas ir griežtos apsaugos priemonės, be kita ko, apsaugančios nuo rizikos, kad konkretūs ekonominės veiklos vykdytojai ir pilietinės visuomenės organizacijos būtų stigmatizuojami. Rezultatas gali būti stiprus įrodymas, kad skaidrumu galime apsaugoti nuo kišimosi rizikos.

Nuo pat mano kadencijos pradžios vartotojai, demokratija ir teisinės valstybės principas nuolat bus mano prioritetai.

4. Veiksmingas ir efektyvus ES vartotojų apsaugos teisės aktų vykdymo užtikrinimas yra itin svarbus vartotojų politikai, todėl artimiausiais metais tai turėtų būti prioritetas, kaip pabrėžiama ir Jūsų įgaliojajame rašte. Kaip užtikrintumėte tinkamą vartotojų apsaugos teisės aktų vykdymą tarpvalstybiniu ir nacionaliniu lygmenimis ir kokių priemonių ketina imtis Europos Komisija, kad dar labiau sustiprintų nacionalinių institucijų bendradarbiavimo mechanizmus ir vykdymo užtikrinimo įgaliojimus, be kita ko, susijusius su Bendradarbiavimo vartotojų apsaugos srityje tinklo vaidmeniu ir užduotimis? Ar planuojate pateikti Reglamento dėl bendradarbiavimo vartotojų apsaugos srityje peržiūrą per pirmąsias 100 kadencijos dienų? Kaip planuojate pranešti IMCO komitetui apie šios vykdymo užtikrinimo veiklos rezultatus ir apie numatomus veiksmus siekiant juos toliau tobulinti?

Po COVID-19 pandemijos greitai plečiantis e. prekybai ir spartėjant skaitmeninimui, atsirado naujų vykdymo užtikrinimo iššūkių, kuriuos dar labiau sustiprino atsiradę nauji dalyviai, neretai iš trečiųjų šalių, kurie dabar dominuoja ES vartotojų rinkose. Vartotojai vis dažniau prekes perka internetu, tačiau pagrindinių vartotojų teisės aktų vis dar laikomasi nepakankamai. Iš metinių atitikties patikrų, kurias, koordinuojant Komisijai, atliko Bendradarbiavimo vartotojų apsaugos srityje tinklas, duomenų matyti, kad tik apie 50 proc. patikrintų svetainių laikosi pagrindinių vartotojų teisių. Tai rodo, kad reikia imtis tolesnių veiksmų, ir nekantrauju tai daryti. Nors vartotojų apsaugos taisyklių, įskaitant nustatytąsias ES teisėje, vykdymą turi užtikrinti nacionalinės valdžios institucijos, Komisija pagal Reglamentą dėl bendradarbiavimo vartotojų apsaugos srityje koordinuoja ir remia jų darbą, kad būtų užtikrintas veiksmingas vykdymo užtikrinimas kovojant su plačiai paplitusiais ir ES masto pažeidimais.

Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, ketinu dirbti keliomis kryptimis:

kolektyvinis ir privatus teisių gynimas, įskaitant neteismo ginčų sprendimo procedūras, yra pagrindiniai elementai užtikrinant vartotojų teisės laikymąsi. Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, imsiuosi veiksmų, kad paremčiau naują Europos kolektyvinio teisių gynimo modelį, nustatytą Atstovaujamojo ieškinių direktyvoje. Stengsiuosi užtikrinti, kad valstybės narės visiškai ir teisingai perkeltų šią direktyvą į nacionalinę teisę ir dirbtų kartu, kad užtikrintų veiksmingą jos įgyvendinimą vietoje. Žinoma, būčiau pasirengęs prireikus vykdyti pažeidimų nagrinėjimo procedūras. Galime numatyti priemones, kuriomis būtų suteikiama pagalba kvalifikuotiems subjektams, paskirtiems pareikšti atstovaujamojo ieškinius, nes jie turi stiprinti savo veiklos pajėgumus. Kartu su teisėjais įvertinsime, kaip geriausiai tvarkyti kolektyvinius ieškinius. Visais pirmiau nurodytais veiksmais siekiama, kad kolektyvinis teisių gynimas visoje ES būtų veiksmingas ir nuoseklus.

Taip pat sieksiu, kad būtų priimtas svarstomas pasiūlymas dėl alternatyvaus ginčų sprendimo (AGS), kurio siekiama, kad procedūra taptų tinkama spręsti skaitmeninio amžiaus ir tarpvalstybinių sandorių uždaviniams ir kad ją vykdančios aktyviai dalyvautų prekyautojai.

Siekdamas toliau gerinti vartotojų teisės vykdymo užtikrinimą, toliau ieškosiu būdų, kaip sustiprinti Komisijai tenkančią pagalbinių vaidmenį tokiomis aplinkybėmis, kurios daro poveikį vartotojams visoje Sąjungoje ir tarpvalstybiniu mastu. Taip pat sieksiu toliau tobulinti bendradarbiavimo vykdymo užtikrinimo srityje sistemą, skirtą nacionalinėms valdžios institucijoms, kurios ir toliau užtikrins, kad būtų laikomasi ES vartotojų teisės, vykdydamas persekiojimą už labiausiai paplitusius pažeidimus, ir bendromis jėgomis stiprinsime mūsų gebėjimus veiksmingai užtikrinti, kad ES taisyklių laikytųsi didelės tarptautinės įmonės, kurios visą savo dėmesį sutelkė į mūsų vartotojus už ES ribų. Visais veiksmais šioje srityje turėtų būti užtikrintas nuoseklumas, papildomumas ir koordinavimas su susijusiomis teisinėmis priemonėmis, pavyzdžiui, Skaitmeninių paslaugų aktu, Skaitmeninių rinkų aktu, Dirbtinio intelekto aktu arba Bendrojo duomenų apsaugos reglamentu.

Įsipareigoju reguliariai teikti ataskaitas Europos Parlamentui ir jo IMCO komitetui, taip pat, dalyvaudamas mūsų struktūriniame dialoge, įsipareigoju asmeniškai informuoti Jus apie savo darbą toliau stiprinant vartotojų teisės aktų vykdymo užtikrinimą. Taip pat norėčiau turėti galimybę kasmet pristatyti Europos Parlamentui įgyvendinimo pažangą. Veiksmingas įgyvendinimas turi būti mūsų politikos tikslas, o institucijos, dirbdamos kartu, gali iš tikrųjų padėti nustatyti trūkumus ir rasti sprendimus, užtikrinančius naudą, kurią piliečiai ir įmonės turėtų gauti iš mūsų politikos.

5. Atsižvelgiant į visus pasiekimus ir teisės aktus, kurie buvo priimti per ankstesnę Parlamento kadenciją siekiant suteikti vartotojams daugiau galių vykdančiam skaitmeninę ir žaliąją pertvarką, labai svarbu, kad Europos Komisija stebėtų, kaip įgyvendinami atitinkami teisės aktai, kad būtų užtikrintas aukštas vartotojų apsaugos lygis ir vienodos sąlygos įmonėms. Be Jūsų įgaliojajame rašte minimų dialogų įgyvendinimo klausimais ir metinės vykdymo ir įgyvendinimo pažangos ataskaitos, kokių konkrečių veiksmų imsitės, kad veiksmingai prižiūrėtumėte, kaip taikomi dabartiniai vartotojų apsaugos teisės aktai? Kaip pagal šią sistemą padėsite įmonėms, visų pirma labai mažoms įmonėms ir MVĮ, vykdyti savo pareigas ir kokių veiksmų imsitės, kad geriau informuotumėte vartotojus apie jų

teisės ir teisių gynimo priemonės? Kaip ketinate nuolat informuoti IMCO komitetą apie dabartinę ir būsimą Komisijos veiklą ir apie pažangą šioje srityje?

Jeigu mano kandidatūra bus patvirtinta, nekantrauju galėsiąs rengti politinėse gairėse nurodytus dialogus įgyvendinimo klausimais su suinteresuotaisiais subjektais, kad galėtumėte tiesioginės grįžtosios informacijos apie tai, kas veikia gerai, o ką galima patobulinti. Atspirties taškas gali būti visų neseniai priimtų ES vartotojų apsaugos teisės aktų apžvalga, tačiau būtų galima apsvastyti ir kitas temas, pavyzdžiui, ženklumą ir internetinį vartojimą. Taip būtų galima labai sustiprinti vartotojų pasitikėjimą, kad, jei jiems kiltų kliūčių visapusiškai pasinaudoti bendrosios rinkos teikiamais privalumais, mes insimės aktyvių atsakomųjų veiksmų. Šiame procese, žinoma, dalyvautų vartotojų judėjimui ir vartotojams atstovaujanti organizacija, tačiau turėtų dalyvauti visi vertės grandinės veikėjai, kurie padėtų mums nustatyti konkrečius įgyvendinimo iššūkius vietoje. Taip bus remiamas darbas, kuriuo siekiama padėti valstybėms narėms perkelti į nacionalinę teisę ir įgyvendinti neseniai sutartus ES teisės aktus, kaip antai Direktyvą, kuria vartotojams suteikiama daugiau galių dalyvauti žaliwoje pertvarkoje, arba Direktyvą dėl teisės į remontą, pavyzdžiui, rengiant praktinius seminarus ir dvišales diskusijas.

Komisija reguliariai vertina, ar galiojantys teisės aktai vis dar atitinka paskirtį. Puikus to pavyzdys – tinkamumo patikra skaitmeninio teisingumo klausimu. Tokiems vertinimams reikia vykdyti rinkos stebėseną ir rinkti duomenis bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, vartotojų organizacijomis ir įmonėmis. Esu tvirtai įsitikinęs, kad mūsų politika turi būti grindžiama patikimais įrodymais ir duomenimis, kad galėtume rengti proporcingas ir veiksmingas priemones.

Labai atidžiai stebėsiu administracinę našta, tenkančią perkeliant teisės aktus į nacionalinę teisę ir juos įgyvendinant. Taip pat padėsiu įmonėms pasirengti taikyti naujas teisės normas, pavyzdžiui, užtikrinsiu, kad būtų organizuojami specialūs renginiai, rengiami aiškinamieji dokumentai arba prireikus atnaujinamos paramos programos. Nustačius reikalavimų nesilaikymo atvejų, užmegsiu dialogą su valstybėmis narėmis ir prireikus inicijuosiu pažeidimų nagrinėjimo procedūras. Ypač vartotojų apsaugos srityje valdžios institucijos ir įmonės yra pagrindinės sąjungininkės, kurios turi dirbti išvien.

Ketinu savo darbu padėti visiems rinkos dalyviams – vartotojams, prekiautojams, įskaitant MVĮ, ir valdžios institucijoms – geriau suprasti ES vartotojų ir gaminių saugos teisės aktus ir nuosekliai juos taikyti. Esama keleto su tuo susijusių projektų pavyzdžių. Viena iš sričių, į kurią reikia atkreipti dėmesį, yra nuomonės formuotojai, kurie laikomi labai mažomis įmonėmis, kai jie reguliariai vykdo komercinę veiklą internete. Informuotumo didinimo pavyzdys, kurį, mano nuomone, būtų naudinga plėsti, yra Komisijos sukurta nuomonės formuotojų teisinės informacijos platforma, kurioje pateikiami vaizdo mokymo kursai apie Europos vartotojų apsaugos standartus, kurie turi būti taikomi reklamuojant, parduodant prekes ir teikiant paslaugas.

Taip pat noriu toliau plėtoti tokius projektus kaip MVĮ skirtas mokymo projektas „Susipažinęs su vartotojų teise“ (angl. *Consumer Law Ready*), pagal kurį ES vartotojų ir verslo organizacijos rengia MVĮ mokymus vartotojų teisės klausimais internete ir realiame gyvenime. Medžiaga pateikiama nacionalinėmis kalbomis ir yra pritaikyta prie valstybėse narėse taikomų vartotojų teisės aktų, o tai naudinga tūkstančiams mažų įmonių.

Naudinga priemonė siekiant įspėti įmones ir vartotojus apie jų teises ir pareigas, ypač kai priimamos naujos taisyklės, yra komunikacijos kampanijos. Šiuo metu daugiau nei vienas iš trijų vartotojų (37 proc.) mažai žino apie vartotojų teises, tačiau taip pat vienas iš trijų nesiskundžia, kai jiems kyla problemų. Man bus nepaprastai svarbu, kad vartotojai būtų geriau informuoti apie jų teises. Šiose kampanijose dažnai atkreipiamas dėmesys į išsamesnę informaciją portale „Your Europe“ – Komisijos vieno langelio principu veikiančiame informacijos apie vidaus rinką centre, kuriame vartotojų teisės ir prekiautojų pareigos paaiškinamos lengvai suprantama kalba. Pavyzdžiui, valstybėms narėms pradėjus taikyti Direktyvą dėl teisės į remontą, komunikacijos kampanija galėtų būti skatinamos jos teikiamos galimybės vartotojams ir įmonėms. Kampanija taip pat galėtų būti skirta vartotojams ir įmonėms informuoti apie naują sistemą, nustatytą Reglamentu dėl bendros gaminių saugos. Dirbdami šį darbą, turėtume tinkamai pasinaudoti Europos vartotojų centrų tinklu, skatindami specialiai pritaikytą komunikaciją nacionaliniu lygmeniu, ir aš užtikrinsiu, kad nacionalinės vartotojų asociacijos ir valdžios institucijos visada būtų gerai informuotos ir dalyvautų Komisijos komunikacijos veikloje.

Ketinu ne tik dalyvauti mūsų reguliariame struktūriniame ir įgyvendinimo dialoge, bet ir nuolat informuoti IMCO komitetą apie dabartinę ir būsimą Komisijos veiklą ir pažangą šioje srityje, kviesdamas Jus į Komisijos renginius, pavyzdžiui, Europos vartotojų aukščiausiojo lygio susitikimą, taip pat siūsdamas įgyvendinimo ataskaitas, kaip reikalaujama pagal ES teisės aktus.

Teisės reikalų komiteto klausimai

6. Civilinė justicija

Pastaraisiais dešimtmečiais buvo plėtojamas ir stiprinamas tarpvalstybinis teisingumo sistemų bendradarbiavimas civilinėse, šeimos ir komercinėse bylose.

Vis dėlto ES piliečiai ir įmonės, norėdami pasinaudoti savo teisėmis, vis dar susiduria su teisinėmis ir administracinėmis kliūtimis dėl valstybių narių teisinių sistemų skirtumų ir sudėtingumo, ypač kai jie dalyvauja tarpvalstybiniuose civiliniuose, šeimos ir komerciniuose ginčiuose, kurie gali būti brangūs ir ilgi. Tai užkerta kelią MVĮ ir labai mažoms įmonėms plėsti savo veiklą ir augimą ir gali sukelti ES piliečiams sunkumų ir teisinį netikrumą. Be to, tinkamai neperkėlus Sąjungos teisės į nacionalinę teisę, ją įgyvendinant ir užtikrinant jos vykdymą, mūsų piliečiai negali visapusiškai naudotis savo teisėmis, mūsų įmonės negali naudotis vienodomis sąlygomis ir dėl to mažėja pasitikėjimas Europos projektu.

Taip pat tam, kad teisingumas būtų vykdomas veiksmingai, reikia dėti daug pastangų, kad būtų užtikrintas tvirtas biudžetas jo įrangai finansuoti, be kita ko, mokymo, personalo ir skaitmeninimo srityse. Šiuo atžvilgiu labai svarbu veiksmingai bendradarbiauti su už biudžetą atsakingu Komisijos nariu, siekiant užtikrinti būtinus finansinius išteklius šioje srityje, kuriai dažnai skiriama mažiau prioritetų.

Kokią konkrečią politiką ar teises iniciatyvas svarsto paskirtasis Komisijos narys, kad pagerintų galimybes kreiptis į teismą (taip pat atsižvelgiant į neseniai priimtą SLAPP direktyvą), teisminį bendradarbiavimą civilinės teisės srityje, visų pirma tarpvalstybinį teismo sprendimų vykdymo užtikrinimą, tarpvalstybinį kolektyvinio teisių gynimo poveikį tarptautinės privatinės teisės elementams, tarpvalstybinę šeimos teisę (įskaitant vaiko kilmės pripažinimą), procesinių taisyklių suderinimą, tolesnį teisingumo sistemų ir teisminių institucijų skaitmeninimą, ypatingą dėmesį skiriant didesniai dirbtinio intelekto ir kitų teisinių technologijų sprendimų naudojimui tokiu būdu, kuris būtų suderinamas su bendraisiais teisinės valstybės principais, teismų nepriklausomumo ir procedūrų skaidrumo principais, reguliavimo panaikinimu, tinkamu finansavimu, procedūrų supaprastinimu, teisminių institucijų mokymo stiprinimu ir abipusio teismo sprendimų pripažinimo stiprinimu?

ES taikomi išsamūs ES teisės aktai civilinėse, šeimos ir komercinėse bylose, kuriais sudaromos palankesnės sąlygos valstybių narių tarpvalstybiniam teisminiam bendradarbiavimui. Juose nagrinėjami jurisdikcijos, taikytinos teisės, teismo sprendimų pripažinimo ir vykdymo klausimai praktiškai visose civilinės ir komercinės teisės srityse, įskaitant nemokumą, santuokos nutraukimą, tėvų pareigas, išlaikymą ir paveldėjimą. ES taip pat taikomos bendros vienodos dokumentų įteikimo ir įrodymų rinkimo taisyklės ir buvo sukurtos tam tikros supaprastintos ir greitos Europos procedūros, taikomos tam tikrais tarpvalstybiniais atvejais, ir tai tik keli pavyzdžiai.

Tai Europos piliečių ir įmonių sėkmės istorija. Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, ketinu tęsti šį darbą.

Pirmasis mano veiksmas bus padėti užbaigti vykstančias tarpinstitucines derybas dėl pasiūlymų, susijusių su suaugusiųjų apsauga, vaiko kilmės pripažinimu, reikalavimo teisės perdavimu ir nemokumu. Nemokumo klausimas yra labai svarbus priimant investicinius sprendimus.

Žvelgdamas į ateitį, manau, kad dabar esama postūmio link visa apimančios civilinės teisės ateities vizijos. Išnagrinėčiau galimybę taikyti aukšto lygio procesą, susijusį su teisingumu ekonomikos augimui skatinti, siekdamas išsiaiškinti, kaip ši politikos sritis kartu su bendrovių teise gali padėti didinti ekonomikos augimą ir konkurencingumą ir toliau mažinti kliūtis ES. Tokiame forume dalyvautų Europos Parlamentas, valstybės narės ir pramonės suinteresuotieji subjektai.

Mano tikslas – pagerinti piliečių ir įmonių galimybes kreiptis į teismą visoje ES. Tvirtai tikiu, kad dėl valstybių narių teisės ir teismų sistemų nesuderinamumo piliečiams ir įmonėms negali būti kliudoma naudotis savo teisėmis. Kaip minėjau pirmiau dėl vartotojų politikos, šioje srityje taip pat daugiausia dėmesio skirsiu atidžiai stebėsenai ir kad užtikrinčiau, kad esama *acquis* būtų taikoma tinkamai, o prireikus – modernizuojama. Prioritetas – nuolat atnaujinti priemones atsižvelgiant į naujausius pokyčius, taip pat į skaitmenizaciją, ir kartu užtikrinti teisinį tikrumą taikant pastovias taisykles. Taip pat išnagrinėsiu, ar atliekant šias peržiūras reikia peržiūrėti esamus procesinius standartus, visų pirma siekiant toliau stiprinti teismo sprendimų tarpusavio pripažinimą.

Manau, kad įgyvendinimo srityje esama kūrybingų ir naujų darbo būdų, žinoma, paliekant galimybę prireikus taikyti pažeidimo nagrinėjimo procedūrą. Tarp pagrindinių teisės aktų yra ir, pavyzdžiui, naujoji direktyva dėl asmenų, užsiimančių visuomenės dalyvavimo veikla, apsaugos nuo strateginių ieškinių dėl visuomenės dalyvavimo (toliau – Kovos su SLAPP direktyva). Siekdamas padėti piliečiams, įmonėms ir teisingumo srities specialistams stengsiuos, kad su teisingumu susijusi informacija ir skaitmeninės priemonės e. teisingumo portale taptų patogesnės naudoti. Dar vienas prioritetas – stiprinti ir didinti informuotumą apie paramą, kurią teikia

Europos teisminis tinklas civilinėse ir komercinėse bylose – svarbus dalyvis, sudarantis palankesnes sąlygas praktiniam valstybių narių teisminiam bendradarbiavimui.

Šeimos teisės srityje ketinu toliau plėtoti teisminį bendradarbiavimą, visų pirma siekdamas, kad būtų priimtas svarstomas pasiūlymas dėl vaiko kilmės pripažinimo, ir užtikrinti vienodą ir veiksmingą visos *acquis* vykdymą.

Reikia ne tik nuolat stengtis gerinti teisės aktų įgyvendinimą, tačiau patys teisės aktai turi būti modernūs ir aktualūs. Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, patikrinsiu, kaip taikomi Reglamentas „Briuselis Ia“ dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų pripažinimo ir vykdymo bei Reglamentas „Roma II“ dėl nesutartinėms prievolėms taikytinos teisės, ir išnagrinėsiu, ar juos reikia peržiūrėti. Šį procesą planuoju pradėti kitų metų pradžioje šių dviejų reglamentų taikymo ataskaitų priėmimu. Šios priemonės yra labai svarbios veikiančios vidaus rinkos dalys, nes jomis užtikrinama stabili ir nuspėjama sistema įmonėms ir vartotojams, kai sudaromi tarpvalstybiniai komerciniai sandoriai. Vienodos ir paprastos taisyklės šioje srityje yra ypač svarbios MVĮ, norinčioms prekiauti tarpvalstybiniu mastu. Šios taisyklės turi atitikti paskirtį ir neatsilikti nuo kintančios technologijų ir teisinės aplinkos. Savo darbe ypatingą dėmesį turėsime skirti iššūkiams, kylantiems, pavyzdžiui, dėl kolektyvinio teisių gynimo, piktnaudžiaujamojo pobūdžio ieškinių dėl visuomenės dalyvavimo (SLAPP), sandorių internetinėje aplinkoje ir dirbtinio intelekto naudojimo.

Toliau skaitmenizuojant teismo procesus galima sudaryti sąlygas valstybėms narėms, piliečiams ir įmonėms, ypač MVĮ, būti našesniems ir taupyti išlaidas, kartu prisidedant prie bendrosios rinkos stiprinimo ir tikros Europos teisingumo erdvės sukūrimo. Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, ketinu pateikti naują Skaitmeninio teisingumo strategiją, kad teisingumo srities specialistams būtų suteiktos pažangiausios skaitmeninės priemonės, be kita ko, būtų skatinamas dirbtinis intelektas, kad teisingumas taptų veiksmingesnis, ir kartu visiškai suvokiu būtinybę visapusiškai gerbti pagrindines teises ir ES vertybes. Kartu bus rengiamas teisminių institucijų mokymas skaitmeniniams įgūdžiams gerinti. Ketinu su Jumis, taip pat su valstybėmis narėmis ir suinteresuotaisiais subjektais aptarti, kaip šį tikslą pasiekti. Tiesa, kad šiam darbui nacionaliniu ir ES lygmenimis reikalingi pakankami ištekliai, jei norima pasiekti jo tikslą – remti teisminių institucijų mokymą, užtikrinti geresnes teises kreiptis į teismą ir stiprinti teisminį bendradarbiavimą.

7. 28-oji (bendrovių) taisyklė

Neseniai paskelbtoje M. Draghi ataskaitoje „Europos konkurencingumo ateitis“ siūloma sukurti naują ES masto teisinį inovatyvių startuolių statutą, t. y. sukurti vadinamąją novatorišką Europos bendrovę, kuri turėtų bendrą, ES galiojančią skaitmeninę tapatybę. Tokioms bendrovėms būtų naudingos įvairios teisinės priemonės, įskaitant suderintas bendrovių teisės ir nemokumo taisykles. Atrodo, kad novatoriška Europos bendrovė atsispindi Jūsų įgaliojajame rašte, kuriame skelbiama vadinamoji novatoriškoms bendrovėms skirta 28-oji taisyklė, pagal kurią sukuriama papildoma neprivaloma teisinė sistema, kurią visos ES įmonės galėtų pasirinkti ir kuri leistų įveikti dabartinį 27 vidaus sistemų susiskaidymą.

Pagal šią 28-ąją taisyklę dalyvaujančios valstybės narės galėtų suderinti pagrindines sritis, pavyzdžiui, įmonių teisę, nemokumo teisę, darbo teisę ir apmokestinimą, taip sukurdamos įmonėms nuoseklią teisinę aplinką tarpvalstybiniu mastu. Ši tvarka būtų taikoma kartu su esamomis nacionalinėmis sistemomis, nustatant neprivalomą, suvienodiną taisyklių rinkinį, kurį įmonės galėtų savanoriškai pasirinkti, jei mano, kad jis yra palankesnis.

Kad būtų sėkmingai įgyvendinta 28-ąją taisyklę, turėtumėte i) imtis veiksmų konkurencingumui ir našumui didinti; ii) užtikrinti, kad galutiniu teisėkūros procedūra priimamu aktu iš tiesų būtų prisidedama prie supaprastinimo įmonėms, kad jis būtų patrauklus ir veiksmingai pasirinktas įmonių, kad juo būtų sukurta tikra pridėtinė vertė dabartinei teisės aktų sistemai ir būtų užtikrinta sąsaja su dar nepriimtais pasiūlymais, pavyzdžiui, 2022 m. gruodžio mėn. pasiūlymu dėl direktyvos, kuria siekiama suderinti kai kuriuos materialinius nemokumo teisės aktus; iii) apsvaistinti, ar 2022 m. gruodžio mėn. pasiūlymą dėl direktyvos, kuria suderinami kai kurie materialinės nemokumo teisės aspektai, reikia pakeisti nauju pasiūlymu, kuris taip pat apimtų novatorišką Europos bendrovę; iv) paaiškinti, ar 28-oji taisyklė turėtų būti taikoma įmonėms apskritai, ar tik novatoriškoms įmonėms; taip pat v) išspręsti valstybėms narėms susirūpinimą keliančius klausimus, dėl kurių praeityje panašios iniciatyvos buvo nesėkmingos. Jei Jūsų paskyrimas Komisijos nariu būtų patvirtintas, kaip ketintumėte tai padaryti?

Džiaugiuosi, kad didelis politinis dėmesys skiriamas tam, kad būtų stiprinama bendroji rinka, sudaromos palankesnės sąlygos verslui, šalinamos kliūtys ir visapusiškai išnaudojamas 450 mln. vartotojų rinkos mastas. Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, vienas iš mano prioritetinių tikslų pagal politines gaires bus prisidėti prie ES konkurencingumo ir „sudaryti sąlygas, kad užsiimti verslu Europoje būtų paprasčiau ir greičiau“, ypatingą dėmesį skiriant administracinės naštos mažinimui. Kaip pavyzdinę iniciatyvą parengsiu konkretų pasiūlymą dėl visoje ES pripažįstamo bendrovių teisinio statuso – 28-osios taisyklės, kad padėtume novatoriškoms bendrovėms augti.

Tokia 28-oji taisyklė suteiktų bendrovėms galimybę savo veiklą vykdyti visoje bendrojoje rinkoje, nes jų teisinis statusas būtų pripažįstamas visoje ES ir nereiktų nustatyti nacionalinių teisinių formų tose valstybėse narėse, kuriose jos norėtų užsiimti verslu. 28-oji taisyklė turėtų būti suprantama kaip vienas iš platesnio priemonių, reikalingų ES ekonomikos inovacijoms, konkurencingumui ir našumui skatinti, rinkinio elementų. Su tokia 28-ąja taisykle susijusios priemonės galėtų apimti ne tik įmonės teisinę formą, bet ir, pavyzdžiui, patekimą į rinkas, finansavimą, įgūdžius, draudimo apsaugą, sutarčių taisykles, apmokestinimą, nemokumą, kad būtų atsižvelgta į visus esminius tokių įmonių veiklos aspektus. Mažesnėms įmonėms, kurios nevienodoje teisinėje aplinkoje turi orientuotis turėdamos mažiau finansinių ir žmogiškųjų išteklių, nauda būtų proporcingai didesnė.

Puikiai žinau, kad ankstesni bandymai nustatyti Europos įmonės statusą nebuvo lengvi. Tačiau nuo 2019 m. ES bendrovių teisės *acquis* buvo gerokai išplėta: nustatytos visiškai internetinės procedūros (norint įsteigti įmonę, registruoti filialus ir teikti privalomą informaciją verslo duomenų registrams), taikomas vienkartinio duomenų pateikimo principas, kai įmonės steigia patronuojamąsias įmones ir filialus kitose valstybėse narėse, ir suderintos ES įmonių tarpvalstybinio judumo (t. y. tarpvalstybinio susijungimo, skaidymo ir pertvarkymo) procedūros, įskaitant darbuotojų apsaugos ir kovos su piktnaudžiavimu priemones. Šiais pokyčiais sprendžiami kai kurie susirūpinimą keliantys klausimai, dėl kurių žlugo keletas ankstesnių iniciatyvų; dabar tai galėtų padėti pasiekti susitarimą dėl naujos 28-osios taisyklės.

Ketinu remtis jau esamais sprendimais, pavyzdžiui, bendra įmonių tapatybe, naudojant Europos unikalią atpažinties kodą, grindžiamą viena registracija, ir naują suderintą daugiakalbį skaitmeninį ES bendrovės pažymėjimą, kurį būtų galima naudoti visais tarpvalstybiniais atvejais ir kuris būtų suderinamas su europine skaitmeninės tapatybės dėkle. Šis požiūris atitinka Draghi pranešime išreikštą raginimą. Rengiant pasiūlymą bus svarbu užtikrinti suderinamumą su kitomis iniciatyvomis, kuriomis remiamos novatoriškos įmonės, apie kurias paskelbta politinėse gairėse arba mano kolegų įgaliojamosiuose raštuose, pavyzdžiui, su Europos inovacijų aktu arba būsima bendrosios rinkos strategija. Džiaugiuosi galėsiąs bendradarbiauti su kitais Komisijos nariais, kad pasiektume šio tikslo.

Nepaisant šio postūmio, turėtume atidžiai apsvarstyti, kuriuos klausimus galima veiksmingai spręsti naudojantis 28-ąja taisykle. Vienas iš pagrindinių svarstytinų klausimų iš tiesų bus 28-osios taisyklės taikymo sritis, t. y. ar ji turėtų būti prieinama visoms, ar tik novatoriškoms įmonėms, ir kad sąlygos, kuriomis būtų galima pasinaudoti tokiu statusu, bet kuriuo atveju turėtų būti aiškios. Man akivaizdu, kad šį klausimą reikės išsamiau aptarti su Europos Parlamentu, verslo bendruomene, socialiniais partneriais, valstybėmis narėmis ir kitais suinteresuotaisiais subjektais per aukšto lygio procesą, susijusį su teisingumu ekonomikos augimui skatinti. Taip galėsime nustatyti, kokių problemų kyla įmonėms, ypač novatoriškoms, bendrojoje rinkoje ir kaip jas geriausiai spręsti.

Kalbant apie nemokumą, nemokumo teisės susiskaidymas valstybėse narėse iš tiesų yra viena iš pagrindinių tikros kapitalo rinkų sąjungos kliūčių. Tai trukdo vykdyti tarpvalstybines investicijas, o įmonėms – gauti kapitalo palankiausiomis sąlygomis. 2022 m. Komisijos pasiūlymu, kuris yra svarbus kapitalo rinkų sąjungos veiksmų plano elementas, siekiama ištaisyti dabartinę padėtį atliekant tikslinį derinimą. Esu įsitikinęs, kad pasiūlymu bus pagerinta visų įmonių, tiek didelių, tiek mažų, padėtis, nes suderinimas yra būtinas visose srityse. Dėl siūlomos supaprastintos mažųjų įmonių nemokumo procedūros jis taip pat bus ypač naudingas startuoliams. 2024 m. balandžio mėn. Europos Vadovų Taryba šį pasiūlymą įvardijo kaip prioritetinį siektiną rezultatą ir paragino jį greitai priimti. Pritariu šiam vertinimui ir sieksiu greitos derybų pažangos. Tikiuosi, kad Parlamentas taip pat greitai priims šį pasiūlymą palaikančią nuomonę.

8. Skaitmeninė politika

Per 9-ąją kadenciją buvo priimta daug skaitmeninės srities aktų: Dirbtinio intelekto aktas, Skaitmeninių paslaugų aktas, Skaitmeninių rinkų aktas, Duomenų aktas – ir tai tik keletas pavyzdžių. Atsižvelgdamas į savo kompetenciją civilinės, procesinės ir intelektinės nuosavybės teisės srityje, Teisės reikalų komitetas pateikė svarbių nuomonių dėl šių dokumentų. Be to, jis buvo atsakingas už e. CODEX reglamentą (Reglamentas (ES) 2022/850), už Teisingumo skaitmeninimo dokumentų rinkinį (Direktyva (ES) 2023/2843 ir Reglamentas (ES) 2023/2844) ir už Atsakomybės už gaminius direktyvos (2022/0302(COD) peržiūrą, siekiant ją pritaikyti prie žiedinės ir skaitmeninės ekonomikos. Be reguliarių galiojančių teisinių priemonių tinkamumo patikrų dar daug reikia nuveikti, pavyzdžiui, skaitmeninio paveldėjimo, išmaniųjų sutarčių ir decentralizuotų autonominių organizacijų, virtualiųjų pasaulių srityje ir, ypač atsižvelgiant į 2020 m. spalio 20 d. Europos Parlamento rezoliuciją su rekomendacijomis Komisijai dėl naudojant dirbtinį intelektą taikomos civilinės atsakomybės tvarkos (2020/2014(INL)), Komisijos pasiūlymą dėl Atsakomybės už dirbtinį intelektą direktyvos.

Kokių priemonių ketinate imtis, kad galėtumėte įgyvendinti pirmiau minėtus teisės aktus, pašalinti likusias reglamentavimo spragas ir užtikrinti skaitmeninį teisingumą, užtikrinti, kad būtų gerbiamos piliečių teisės ir kad įmonėms ir nacionalinėms administracijoms nebūtų užkrauta administracinė našta ir biurokratizmas?

Tiesa, kad pastaraisiais metais skaitmeninėje srityje buvo priimta naujų novatoriškų teisės aktų. Dėl jų ES tampa lydere, jais suteikiama tikrumo ir sudaromos sąlygos inovacijoms, kuriomis išsaugomas į žmogų orientuotas ir vertybėmis grindžiamas ES požiūris. Atėjo laikas tai paversti realia nauda žmonėms ir įmonėms. Neseniai priimto ES skaitmeninio sektoriaus taisyklių sąvado įgyvendinimas bus naujosios Komisijos prioritetasis siekiant užtikrinti, kad juo būtų pasiekta reikšmingų ir konkrečių patobulinimų.

Siekdamas padėti įgyvendinti Duomenų aktą, remsiu darbą, susijusį su rekomendacija dėl pavyzdinių sutarčių sąlygų dėl dalijimosi duomenimis ir debesijos kompiuterijos, kuri turi būti pateikta kitais metais. Šios savanoriškos pavyzdinės sąlygos padės įmonėms, visų pirma MVI, taikyti Duomenų aktą. Svarbu stebėti, kaip šiomis sąlygomis prisidedama prie Europos duomenų sąjungos ir ar reikia imtis tolesnių veiksmų dėl dalijimosi duomenimis.

Siekiant prisidėti prie visapusiško DI akto taikymo teisingumo srityje, būtina nustatyti keletą priemonių, o jei jos bus patvirtintos, ketinu imtis veiksmų šiose srityse. Valstybėms narėms reikia tikslinių gairių, kad jos galėtų klasifikuoti įvairias priemones pagal DI akto rizikos kategorijas ir užtikrinti, kad būtų laikomasi jo reikalavimų. Keitimasis geriausios praktikos pavyzdžiais, priemonių rinkinys ir tikslinis ES finansavimas padėtų valstybių narių teisminėms institucijoms veiksmingai naudoti DI priemones.

Vis dėlto teisinėje sistemoje nustatyta tam tikrų spragų, visų pirma susijusių su atsakomybe už dirbtinio intelekto padarytą žalą. Todėl, atsižvelgdamas į tai, kad baigtos derybos dėl Atsakomybės už gaminius direktyvos, išipareigoju atidžiai išnagrinėti priežastis, dėl kurių teisėkūros institucijų nuomonės derybose dėl pasiūlymo dėl Atsakomybės už dirbtinį intelektą direktyvos šiuo metu skiriasi. Šiuo atžvilgiu svarbus indėlis yra Parlamento rezoliucija ir neseniai atliktas tyrimas.

Siekiant remti novatoriškus skaitmeninio verslo modelius, kuriuose naudojamas DI sutarčių sudarymas ir išmaniosios sutartys, reikės atlikti analizę, kaip geriausiai atsižvelgti į 2024 m. JT pavyzdinį įstatymą dėl automatizuotų sutarčių, ir prireikus apsvarstyti, ar daryti tai ES, ar nacionaliniu lygmeniu.

Vartotojų apsaugos srityje neseniai priimtais skaitmeninės srities teisės aktais padaryta didelė pažanga. Vis dėlto, kaip pabrėžta per neseniai atliktą tinkamumo patikrą skaitmeninio teisingumo klausimu, tebėra tam tikrų spragų. Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, ketinu dirbti siekdamas užpildyti šias spragas ir pasiūlyti Skaitmeninio teisingumo aktą, kuriuo būtų sprendžiamos likusios problemos, susijusios su tamsiaisiais modeliais, nuomonės formuotojais, priklausomybę sukeliančiu verslo vartotojui sąsajų dizainu ir internetinėmis sutartimis.

Remdamasis Komisijos vykdomu darbu įgyvendinant iniciatyvą dėl ketvirtosios kartos saityno ir virtualiųjų pasaulių bei jūsų siūlymais dėl virtualiųjų pasaulių reglamentavimo tarptautinėje, privatinėje ir civilinėje teisėje, nekantrauju su Jumis aptarti, kaip užtikrinti, kad virtualieji pasauliai galėtų būti plėtojami taip, kad atspindėtų ES vertybes, principus ir pagrindines teises. Stebėsiu skaitmeninio paveldėjimo, kuris daugiausia reglamentuojamas nacionalinės teisės, klausimą ir įvertinsiu, ar reikia šios srities ES taisyklių, be kita ko, atsižvelgdamas į Paveldėjimo reglamentą.

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto klausimai

9. Pagrindinės teisės, pilietinė visuomenė ir duomenų apsauga

Kaip, būdamas Komisijos nariu, atsakingu už Pagrindinių teisių chartijos taikymo stebėseną, bendradarbiausite su valstybėmis narėmis, kad užtikrintumėte pagrindinių teisių propagavimą ir pagarbą joms, be kita ko, įgyvendinant atitinkamą ES Teisingumo Teismo ir EŽTT praktiką? Ar numatote papildomų priemonių, kuriomis būtų plėtojama galimų Chartijos ir demokratijos principų bei ES biudžeto pažeidimų sąsaja? Ar teiksite metines ataskaitas Europos Parlamentui dėl Chartijos taikymo? Kokių veiksmų ketinate imtis, kad būtų sustiprinta pilietinės erdvės apsauga, be kita ko, pasitelkiant Piliečių, lygybės, teisių ir vertybių programos Sąjungos vertybių paprogramę ir Jūsų įgaliojamojame rašte numatytą naują Pilietinės visuomenės platformą? Kaip planuojate užtikrinti pilietinei visuomenei skirtą ES finansavimo veiksmingumą ir skaidrumą? Atsižvelgiant į neseniai priimtą Teisingumo Teismo sprendimą EULEX Kosovo byloje, kokia yra Jūsų strategija siekiant užbaigti ES prisijungimą prie Europos žmogaus teisių konvencijos?

Kaip užtikrinsite, kad ES pagrindinių teisių agentūrai būtų suteikti išteklių, kurių jai reikia visoms užduotims pagal jos įgaliojimus vykdyti? Ar išipareigosite, kad su Pagrindinių teisių agentūra būtų sistemingai

konsultuojamasi priimant teisės aktus ir atliekant poveikio vertinimus srityse, kurios yra susijusios su pagrindinėmis teisėmis arba daro joms poveikį?

Duomenų apsauga yra viena iš pagrindinių teisių ES teisinėje sistemoje, o Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas (BDAR) yra galingiausia ES priemonė jai apsaugoti. Kaip apskritai vertinate BDAR vykdymo užtikrinimą, ypač tarpvalstybiniais atvejais? Kaip vertinate ryšį tarp BDAR vykdymo užtikrinimo ir kitų ES skaitmeninių teisės aktų, pavyzdžiui, Skaitmeninių paslaugų akto, Skaitmeninių rinkų akto ir Dirbtinio intelekto akto, vykdymo užtikrinimo? Kalbant apie dirbtinį intelektą, kaip, Jūsų nuomone, turėtų atrodyti ryšys tarp pagrindinių teisių apsaugos ir inovacijų skatinimo? Ar manote, kad šiandienos ES duomenų apsaugos teisės aktais veiksmingai įgyvendinamas jų tikslas, ar manote, kad reikia apsvarstyti šį klausimą? Atsižvelgiant į ankstesnius Parlamento nuogaštavimus dėl kelių Europos Komisijos sprendimų dėl tinkamumo ir į keletą atitinkamų ESTT sprendimų, kokie Jūsų planai dėl tarptautinių asmens duomenų srautų? Kaip planuojate spręsti šias problemas, atsižvelgiant į pasaulinių duomenų srautų svarbą ES įmonėms? Koks, Jūsų nuomone, yra Komisijos vaidmuo skatinant tarptautinį bendradarbiavimą asmens duomenų apsaugos srityje?

Jei būsiu patvirtintas už demokratiją, teisingumą ir teisės viršenybę atsakingu Komisijos nariu, manau, kad mano užduotis bus užtikrinti, kad kiekvienas ES pilietis, kad ir kur ES jis gyventų, kasdien naudotųsi tomis pačiomis pagrindinėmis teisėmis, grindžiamomis vertybėmis, kurios turi būti mūsų darbo pagrindas: ES pagrindinių teisių chartijoje įtvirtinta lygybe, nediskriminavimu, įtrauktimi, žmogaus orumu, laisve ir demokratija.

Siekdama sustiprinti Pagrindinių teisių chartijos taikymą ES, Komisija 2020 m. nustatė strategiją, kuria atsižvelgiama į Europos Parlamento ir valstybių narių raginimus griežčiau stebėti Chartijos įgyvendinimą. Tai bendras uždavinys tiek valstybėms narėms, tiek ES, ir, jei mano kandidatūra bus patvirtinta, aš visapusiškai dalyvausiu jį sprendžiant. Ketinu kuo geriau pasinaudoti tuo, kas jau veikia: valstybių narių Chartijos ryšių punktai atlieka svarbų vaidmenį siekiant palengvinti informacijos srautą (paskirti 26 ryšių punktai), o Komisija taip pat padeda valstybėms narėms perkelti ES teisę į nacionalinę teisę ir ją įgyvendinti pasitelkiant ekspertų grupes. Be kita ko, bendradarbiaudamas su Pagrindinių teisių agentūra, toliau remsiu su Chartija susijusius mokymus ir išteklius ir į juos investuosiu, nes tai naudinga nacionaliniams specialistams ir pareigūnams.

Žinoti, kur esame, yra pagrindinis atspirties taškas. Nuo 2021 m. metinėse Chartijos taikymo ataskaitose pateikiama įvairių teminių sričių, kurios yra strategiškai svarbios pagrindinėms teisėms, apžvalga, pabrėžiant taikytiną ES teisę ir politiką, taip pat ES lygmens ir valstybių narių laimėjimus bei iššūkius. Esu pasirengęs toliau teikti šias metines ataskaitas Parlamentui ir dalytis su Jumis informacija apie atitinkamoje politikos srityje nustatytus laimėjimus ir iššūkius, taip pat apie Jūsų kasmet priimamą rezoliuciją dėl pagrindinių teisių padėties ES. Tai būtų svarbi mano metinių įgyvendinimo ataskaitų tema.

Manau, kad taip pat turime stebėti Chartijos įgyvendinimą platesniame kontekste. Chartijos taikymas yra neatsiejama Komisijos vykdomos bendros stebėsenos, kaip valstybės narės įgyvendina ES teisę ir laikosi Teisingumo Teismo sprendimų, dalis. Dauguma Chartijoje įtvirtintų pagrindinių teisių atitinka Europos Tarybos Europos žmogaus teisių konvencijoje įtvirtintas teises. Dėl šios priežasties nuo 2023 m. teisinės valstybės principo taikymo ataskaitose nagrinėjamas pagrindinių Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimų įgyvendinimo lygis. Nors Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimų įgyvendinimą turi stebėti ne Komisija, o Europos Tarybos organai, šių sprendimų įgyvendinimo lygis yra teisinės valstybės principo veikimo rodiklis, ypač jei struktūrinės ar sisteminės problemos lieka neišspręstos.

Galiausiai, kalbant apie ES biudžetą ir pagarbą pagrindinėms teisėms, horizontaliąja reikiama sąlyga dėl veiksmingo Chartijos taikymo ir įgyvendinimo (Chartijos HEC) užtikrinama, kad ES lėšos būtų naudojamos visapusiškai laikantis Chartijos. Politinėse gairėse nurodyta, kad kitos DFP biudžetas turi būti veiksmingas, ir nagrinėjama, kaip būtų galima sustiprinti įvairių rūšių paskatas. Gairėse patvirtinta, kad privalomas ES lėšų skyrimo kriterijus yra teisinės valstybės principo laikymasis. Bus svarbu užtikrinti mūsų biudžeto priemonių ir susijusių veiksmų suderinamumą, taigi, bendradarbiausiu su kitais Komisijos nariais, kad išnagrinėtume, kaip geriausiai padidinti poveikį.

Saugant ir propaguojant ES vertybes – pagrindines teises, teisinės valstybės principą ir demokratiją – svarbus vaidmuo tenka pilietinės visuomenės organizacijoms ir žmogaus teisių gynėjams. Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, intensyviu Komisijos darbu, kad būtų sudarytos sąlygos klestinčiai pilietinei erdvei Europoje, be kita ko, skiriant tikslinį finansavimą pilietinės visuomenės veikėjams remti ir apsaugoti. Pilietinės visuomenės organizacijos ir žmogaus teisių gynėjai yra labai svarbūs, kad mūsų demokratija gerai veiktų ir būtų propaguojama ir saugoma bendros ES vertybės, įtvirtintos ES sutartyse ir Pagrindinių teisių chartijoje. Be to, jie padeda užtikrinti teisinės valstybės principo apsaugą vietoje. Tačiau esama įrodymų, kad erdvės pilietinei visuomenei visoje ES lieka vis mažiau. Aktyviau bendradarbiausiu su pilietinės visuomenės organizacijomis ir

žmogaus teisių gynėjais, be kita ko, naudodamas Pilietinės visuomenės platformą, kad būtų remiamas sistemingesnis pilietinis dialogas su ES vertybėmis susijusiais klausimais. Taip bus sukurta bendra dalyvavimo įvairiose ES politikos srityse sistema. Taip pat išnagrinėsiu, kaip galėtume prasmingai ir veiksmingai strategiškiau įtraukti pilietinę visuomenę į Komisijos darbą, be kita ko, į darbą, susijusį su Demokratijos skydu.

Be to, išnagrinėsiu būdus, kaip užtikrinti, kad parama, kurią teikiame teisių ir vertybių propagavimui, labiau įgalinant pilietinę visuomenę, būtų stabilesnė ir ilgalaikė. Pavyzdžiui, galėtume spręsti esamų ir kartais sutampančių sistemų klausimą, kad būtų galima stebėti aplinką, kurioje šie subjektai dirba nacionaliniu lygmeniu, ir glaudžiau bendradarbiauti su valstybėmis narėmis, kad aplinka, kurioje nacionaliniu ir ES lygmenimis veikia pilietinės visuomenės organizacijos bei žmogaus teisių gynėjai, būtų geriau apsaugota.

Pagal Piliečių, lygybės, teisių ir vertybių programą, visų pirma pagal jos Sąjungos vertybių paprogramę, teikiama parama pilietinės visuomenės organizacijoms ir žmogaus teisių gynėjams. Tam taip pat reikia visapusiškos rizikos valdymo ir stebėsenos sistemos kiekviename proceso etape – atrankos, įgyvendinimo ir vertinimo, taip pat per kiekvieną projekto įgyvendinimo ciklą, o prie programos poveikio prisidėjo ir tai, kad ji veikia atvirai ir skaidriai. Taip pat svarbu užtikrinti, kad finansavimas pagal šias programas nepatektų į netinkamas rankas.

Kalbant apie ES prisijungimą prie Europos žmogaus teisių konvencijos, reikšmingas žingsnis į priekį, priartinantis ES prie galimybės tapti Konvencijos šalimi, yra 2024 m. rugsėjo 10 d. Sprendimas *Eulex Kosovo*. Sprendimas suteikė daugiau aiškumo dėl bendros užsienio ir saugumo politikos aspektų, o dabar turime aptarti jo poveikį su valstybėmis narėmis. Dar laukia daug darbo, įskaitant tokius žingsnius kaip Europos Sąjungos Teisingumo Teismo nuomonė dėl peržiūrėto susitarimo visiško suderinamumo su Sutartimis, Tarybos pritarimas, Europos Parlamento pritarimas ir valstybių narių pritarimas pagal jų atitinkamus konstitucinius reikalavimus. Tačiau manau, kad esame labiau nei bet kada priartėję prie šio svarbaus žmogaus teisių apsaugos Europoje etapo ir tikiuosi iš naujo dėti pastangas, kad šis procesas būtų sėkmingai užbaigtas.

Manau, kad Pagrindinių teisių agentūra įrodė esanti labai svarbi veikėja bendrame darbe remiant pagrindines teises. Atlikdami poveikio vertinimus ir rengdami iniciatyvas turėtume toliau remtis vertinga Pagrindinių teisių agentūros patirtimi, siekdami užtikrinti, kad Komisijos pasiūlymai atitiktų aukščiausius pagrindinių teisių standartus. Taip pat labai palankiai vertinu tai, kad vykstant teisėkūros procesui visos institucijos gali kreiptis patarimo į Pagrindinių teisių agentūrą.

Kalbant apie duomenų apsaugą, užtikrinant pagrindinę teisę į asmens duomenų apsaugą ES labai svarbu, kad būtų veiksmingai užtikrinamas ES taisyklių vykdymas. Esu visiškai įsipareigojęs imtis vykdymo užtikrinimo veiksmų didelio masto tarpvalstybinėse bylose, kuriose daromas poveikis milijonų europiečių asmens duomenims. Todėl tikiuosi bendradarbiauti su teisėkūros institucijomis, kad būtų greitai priimtas Komisijos pasiūlymas dėl Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (BDAR) procedūrinių taisyklių. Taip būtų galima padėti duomenų apsaugos institucijoms patikimai ir veiksmingai užtikrinti BDAR vykdymą didelės apimties ir sudėtingose bylose ir pasiekti bendrą sutarimą pagrindiniais klausimais ankstyvuju bylos etapu. Duomenų apsaugos institucijos galėtų lengviau greitai nutraukti pažeidimus, patraukti atsakomybėn taisyklių pažeidėjus ir užtikrinti asmenims teisių gynimo priemones.

Kaip nurodyta mano įgaliojajame rašte, užtikrinsiu, kad BDAR ir toliau atitiktų skaitmeninę pertvarką ir būtų pritaikytas prie kintančių poreikių, įskaitant saugumą ir konkurencingumą.

ES priėmė įvairių iniciatyvų, kuriomis siekiama formuoti Europos skaitmeninę ateitį. Kiekviena iš šių naujų iniciatyvų siekiama konkretaus tikslo, pavyzdžiui, sukurti saugią aplinką internete arba užtikrinti, kad skaitmeninės rinkos būtų teisingesnės ir konkurencingesnės. Nė viena iš šių iniciatyvų nesiekiami reglamentuoti asmens duomenų tvarkymo – akivaizdu, kad BDAR tebėra ES skaitmeninės srities reglamentavimo sistemos asmens duomenų tvarkymo srityje kertinis akmuo. Be to, kai kuriais atvejais šiomis naujomis iniciatyvomis BDAR papildomas arba paaiškinama, kaip jis turėtų būti taikomas konkrečioje srityje, todėl labai svarbu užtikrinti nuoseklumą ir derėjimą, be kita ko, įgyvendinant šias taisykles ir užtikrinant jų vykdymą. Todėl manau, kad turime stiprinti vykdymo užtikrinimo institucijų bendradarbiavimą. Vykdomos kelios su šiuo klausimu susijusios iniciatyvos. Europos duomenų apsaugos valdyba (EDAV) aktyviai prisideda prie darbo, susijusio su Skaitmeninių rinkų aktu. Šie veiksmai vertintini teigiamai, tačiau dar apsvarstyčiau, kaip skatinti labiau struktūrizuotą ir veiksmingesnį bendradarbiavimą, visų pirma siekiant spręsti problemas, kurios yra susijusios su keliomis reguliavimo institucijomis. Įsipareigoju remti visas pastangas, kad būtų užtikrintas nuoseklus ir papildomas viso skaitmeninio sektoriaus taisyklių sąvado taikymas ir vykdymo užtikrinimas, kartu išsaugant atitinkamų vykdymo užtikrinimo institucijų kompetenciją.

Tai, kad BDAR – daugelio šiuolaikinių privatumo įstatymų visame pasaulyje įkvėpimo šaltinis – taikomas sėkmingai, suteikia naujų galimybių kurti saugaus duomenų perdavimo priemones, įskaitant naujus sprendimus dėl tinkamumo, visapusiškai laikantis Teisingumo Teismo nustatytų ir EDAV toliau plėtojamų reikalavimų. Tarptautiniai duomenų srautai – esminis mūsų visuomenės skaitmeninės pertvarkos ir vis globalesnės skaitmeninės ekonomikos elementas. Privatumo užtikrinimas yra stabilų, saugių ir konkurencingų komercinių duomenų srautų sąlyga ir suteikia galimybę daugeliui tarptautinio bendradarbiavimo formų tokiose srityse kaip teisėsauga ir teisminis bendradarbiavimas, bendradarbiavimas reguliavimo srityje, moksliniai tyrimai ir kt. Todėl ketinu intensyviai vykstančias derybas su įvairiomis trečiosiomis šalimis, pavyzdžiui, Brazilija ir Kenija, ir išnagrinėti galimybę pradėti derybas su kitais tarptautiniais partneriais, neseniai priėmusiais duomenų apsaugos įstatymus, kuriais užtikrinama aukšto lygio apsauga. Taip pat sieksiu sudaryti palankesnes sąlygas patikimam duomenų perdavimui su tarptautinėmis organizacijomis priimančioms sprendimus dėl tinkamumo ir (arba) kuriant kitus BDAR numatytus duomenų perdavimo mechanizmus.

Toliau užtikrinsiu, kad sprendimai dėl tinkamumo būtų priimami tik nuodugniai įvertinus, ar laikomasi visų atitinkamų teisinių reikalavimų, ypatingą dėmesį skiriant veiksmingam duomenų subjektų naudojimuisi teisėmis nepriklausomų priežiūros institucijų procedūrose ir teismuose, be kita ko, vyriausybės priegios prie duomenų srityje. Vienas iš mano prioritetų bus skatinti tarptautinę konvergenciją, susijusią su aukštais apsaugos standartais. Svarbus vaidmuo skatinant ES ir užsienio partnerių keitimąsi informacija, patirtimi ir geriausios praktikos pavyzdžiais gali tekti esamoms priemonėms ir forumams, pavyzdžiui, Komisijos Duomenų apsaugos akademijai arba neseniai sukurtam Tinkamumo tinklui.

10. Teisinė valstybė ir žiniasklaidos laisvė

Kaip Jūs, kaip už teisinę valstybę atsakingas Komisijos narys, planuojate stiprinti metinės teisinės valstybės principo taikymo ataskaitos poveikį ir kaip planuojate spręsti teisinės valstybės principo taikymo poveikio bendrosios rinkos veikimui klausimą? Kaip reaguojate į Parlamento raginimą išplėsti metinės teisinės valstybės principo taikymo ataskaitos taikymo sritį, kad ji apimtų visas ES sutarties 2 straipsnyje nurodytas vertybes, ir sukurti ES demokratijos, teisinės valstybės ir pagrindinių teisių mechanizmą, kuris būtų reglamentuojamas tarpinstituciniu susitarimu? Kokie būtų Jūsų konkretūs veiksmai siekiant paremti Parlamento raginimą Vengrijos atveju tęsti klausimus pagal ES sutarties 7 straipsnį ir ar svarstote siūlyti reformuoti šią procedūrą? Ar įsipareigojate visapusiškai pasinaudoti vykdymo užtikrinimo priemonėmis, visų pirma pagreitintomis pažeidimo nagrinėjimo procedūromis, prašymais dėl laikinųjų priemonių taikymo ESTT ir sistemingais tolesniais veiksmais, susijusiais su ESTT sprendimų neįgyvendinimu? Kaip planuojate stiprinti Teisinės valstybės sąlygų reglamento taikymą ir suderinamumą su kitais atitinkamais teisėkūros procedūra priimamais aktais? Kokia Jūsų pozicija, susijusi su įvairių valstybių narių ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose nustatytų su teisine valstybe susijusių tarpinių reikšmių pasiekimu, kaip finansavimo išmokėjimo sąlyga, ir kaip užtikrinsite, kad lėšų įšaldymas būtų panaikintas tik įvykdžius šias sąlygas? Kaip derintumėte veiksmus su kitais Komisijos nariais (pvz., už biudžetą atsakingu Komisijos nariu), atsakingais už šių sąlygų taikymą, ir kaip ketinate stiprinti teisinės valstybės aspektą kitoje DFP?

Kaip ketinate toliau stiprinti nepriklausomos žiniasklaidos, žurnalistų ir žmogaus teisių aktyvistų apsaugą? Kokių priemonių ketinate imtis, kad būtų užtikrintas Europos žiniasklaidos laisvės akto įgyvendinimas, be kita ko, kiek tai susiję su žurnalistų šaltinių ir konfidencialios komunikacijos apsauga nuo intervencinio sekimo? Ar pateiksite pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo siekiama užtikrinti, kad viešieji ir privatieji subjektai, naudodami intervencinio sekimo priemones, laikytųsi demokratinų standartų, teisinės valstybės principų ir Chartijos, vadovaudamiesi EP rekomendacijomis? Kokie pagrindiniai pasiūlymai bus įtraukti į Europos demokratijos skydą, be kita ko, dėl demokratinų procesų ir rinkimų sąžiningumo užtikrinimo ES? Ar apsvarstysite galimybę pasiūlyti teisės aktą, kuriuo būtų išplėsta SLAPP direktyvos taikymo sritis, kad ji apimtų visas SLAPP bylas (taip pat ir pagal baudžiamąją teisę)?

Teisinės valstybės principas, pagrindinės teisės ir demokratija yra mūsų Sąjungos pagrindas ir šiandienos pasaulyje turime skatinti, remti ir ginti šias vertybes. Kaip pripažįstama politinėse gairėse, mūsų ateitis priklausys nuo stiprios demokratijos ir gebėjimo apginti vertybes, kurios suteikia mums galimybę naudotis teisėmis ir laisvėmis. Jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, glaudžiai bendradarbiaudamas su vykdomuoju pirmininko pavaduotoju, atsakingu už technologijų suverenumą, saugumą ir demokratiją, kitais atsakingais Komisijos nariais ir kitomis ES institucijomis, toliau intensyviai šį itin svarbų darbą, kad apsaugočiau mūsų demokratiją ir puoselėčiau mūsų vertybes.

Teisinės valstybės principo taikymo ataskaitą laikau viena svarbiausių mūsų teisinės valstybės priemonių rinkinio dalių. Kadangi ši ataskaita leidžia sistemingai ir objektyviai stebėti teisinės valstybės padėtį visose valstybėse narėse, ji taip pat padeda stiprinti valstybių narių ir visos ES pasirengimą spręsti teisinės valstybės klausimus. Ataskaitos poveikis buvo akivaizdžiai teigiamas, ir ji bei joje pateiktos rekomendacijos pasirodė esančios vis veiksmingesnės skatinant konkrečias reformas valstybėse narėse visose į jos taikymo sritį patenkančiose srityse. Tai pasakytina ir apie plėtros šalis, kurios yra ir bus ateityje įtrauktos į teisinės valstybės principo taikymo ataskaitos procesą, nes taip užtikrinama, kad reformos, kurių buvo imtasi rengiantis stojimui, nenutrūktų dar ilgai šaliai įstojus. Šį darbą galima dar labiau sustiprinti ir konsoliduoti, be kita ko, glaudžiau susiejant jį su ES išlaidomis ir suteikiant daugiau vertės ataskaitų teikimo ciklui.

Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, glaudžiai bendradarbiausiu su Komisijos nariu, atsakingu už biudžetą, kovą su sukčiavimu ir viešąjį administravimą, kad būtų sustiprinta finansinės paramos ir teisinės valstybės principo taikymo ataskaitoje valstybėms narėms pateiktų rekomendacijų sąsaja ir toliau remiamos teisinės valstybės reformos, užtikrinant, kad ES finansavimas galėtų būti skiriamas nacionalinėms priemonėms, pavyzdžiui, kovai su korupcija ir ES finansinių interesų apsaugai.

Taip pat visiškai pritariu politinėse gairėse nustatytam tikslui stiprinti teisinės valstybės principo taikymo ataskaitos bendrosios rinkos aspektą. Teisinė valstybė nėra teorinė sąvoka – ji daro itin didelį poveikį piliečių gyvenimui demokratinėje valstybėje. Ji taip pat daro didelę įtaką mūsų klestėjimui. Veiksmingos teisingumo sistemos, kova su korupcija ir gera teisėkūra taikant stabdžių ir atsvarų sistemą yra ne tik labai svarbios pagrindinių teisių ir demokratijos apsaugai, bet ir turi tiesioginę ekonominę svarbą, todėl yra reikšmingos investicijoms, konkurencingumui ir darbo vietų kūrimui. Todėl tikslinga daugiau dėmesio skirti teisinės valstybės principo klausimams, kurie daro poveikį bendrojoje rinkoje veikiančioms įmonėms.

Ataskaita buvo ir bus veiksminga, nes ji yra gerai pagrįsta ir kryptinga. Ataskaitos taikymo sritis jau dabar yra plati, o dabar ji apims dar ir išsamesnį bendrosios rinkos aspektą. Todėl bet koki tolesnį jos srities išplėtimą įtraukiant pagrindines teises ar kitas ES sutarties 2 straipsnyje numatytas vertybes reikėtų atidžiai išnagrinėti. Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, bendradarbiausiu su Europos Parlamentu, kad aptartume klausimą, ką galime nuveikti pagrindinių teisių srityje, o visų pirma – kaip dirbsime stiprindami Chartijos taikymą (žr. pirmiau pateiktą atsakymą).

Siekiant tęsti darbą ES lygmeniu, labai svarbu glaudžiai bendradarbiauti su Europos Parlamentu ir jo Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų (LIBE) komitetu saugant ir propaguojant teisinės valstybės principą, pagrindines teises ir demokratiją. Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, esu pasirengęs ieškoti būdų, kaip stiprinti mūsų bendradarbiavimą ir kurti tolesnes sąsajas tarp įvairių darbo sričių. Pavyzdžiui, galėtume reguliariai keistis informacija apie įvairias su ES vertybėmis susijusias ataskaitas ir iniciatyvas. Dar viena pasiūlyta mintis – sukurti kontaktinę grupę (taip pat su Taryba), kurioje būtų reguliariai aptariami su teisinės valstybės principu susiję pokyčiai.

Jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, užtikrinsiu, kad visos mūsų turimos priemonės ES vertybėms stiprinti ir saugoti būtų visapusiškai taikomos užtikrinant visapusišką sinergiją ir nuoseklumą.

Esu tvirtai pasiryžęs veiksmingai įgyvendinti ES teisę ir užtikrinti jos vykdymą, be kita ko, prireikus taikyti pažeidimų nagrinėjimo procedūras. ES teisės viršenybė ir pagarba ES Teisingumo Teismo sprendimams yra pagrindiniai ES teisinės tvarkos principai, kurių turime visapusiškai laikytis.

Taip pat remiu veiksmingesnį ES sutarties 7 straipsnio taikymą ir, jei mano kandidatūra bus patvirtinta, toliau reguliariai informuosiu Tarybą apie padėtį Vengrijoje vykstant ES sutarties 7 straipsnio 1 dalyje numatytai procedūrai, kol bus išspręsti susirūpinimą keliantys klausimai, kuriais grindžiamas Parlamento pagrįstas pasiūlymas. Taryba turi užtikrinti sąžiningą Parlamento pateikto pagrįsto pasiūlymo nagrinėjimą.

Kaip Pirmininkė paaiškino politinėse gairėse, privalomas ES lėšų skyrimo kriterijus yra teisinės valstybės principo laikymasis. Jau sukūrėme svarbias priemones, kad tai užtikrintume. Sąlygų reglamentas yra mūsų veiksminga priemonė, kuria ES biudžetas apsaugomas nuo teisinės valstybės principų pažeidimų valstybėse narėse, jei Komisija nustato, kad teisinės valstybės principų pažeidimai daro tiesioginį poveikį patikimam Sąjungos biudžeto finansų valdymui arba Sąjungos finansiniams interesams arba kelia didelę riziką, kad toks poveikis bus daromas. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (EGADP) kartu su horizontaliaja reikiama sąlyga pagal sanglaudos politiką taip pat suteikė svarbią paskatą reformoms, kuriomis siekiama spręsti keliose valstybėse narėse teisinės valstybės principui kylančias problemas, remiantis Europos semestro darbu ir metine teisinės valstybės principo taikymo ataskaita. Kai kurių valstybių narių ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose

nustatytos svarbiausios tarpinės reikšmės – kai kurios iš jų susijusios su teisinės valstybės reformomis. Tam, kad būtų užtikrinta veiksminga Sąjungos finansinių interesų apsauga, tos reikšmės turi būti pasiektos prieš pervadant lėšas.

Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, ateityje glaudžiai bendradarbiausiu su Komisijos nariu, atsakingu už biudžetą, kovą su sukčiavimu ir viešąjį administravimą, kad padėčiau užtikrinti, kad kitoje daugiametėje finansinėje programoje ir toliau būtų numatyti tvirti teisinės valstybės principo saugikliai. Tokie saugikliai bus grindžiami nuolatiniu bendro sąlygų režimo taikymu, taip pat galima pasimokyti iš priemonės „NextGenerationEU“ ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės taikymo patirties, kuri parodė, kaip ES lėšomis galima skatinti teisinės valstybės reformas valstybėse narėse, taip pat iš patirties, įgytos taikant horizontaliąsias reikiamas sąlygas. Dirbant būtų siekiama glaudžiau susieti teisinės valstybės principo taikymo ataskaitoje pateiktas rekomendacijas ir finansinę paramą iš ES biudžeto, kartu toliau užtikrinant tvirtą darbo, atliekamo su valstybėmis narėmis pagal Europos semestrą, sinergiją ir nuoseklumą.

Kaip jau paašškinta ankstesniuose atsakymuose, jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, pagrindiniai mano kadencijos prioritetai bus mūsų demokratijos apsauga ir puoselėjimas. Vadovaučiau darbui, susijusiam su nauju Europos demokratijos skydu, kad būtų pašalinta didelė rizika demokratijai ES. Remdamasis Europos demokratijos veiksmų planu ir demokratijos gynimo dokumentų rinkiniu, bendradarbiaudamas su kitais Komisijos nariais ir vadovaujamas už technologijų suverenumą, saugumą ir demokratiją atsakingo vykdomojo pirmininko pavaduotojo, intensyviau dirbčiau, kad būtų kovojama su užsienio šalių manipuliavimu informacija, kišimusi ir dezinformacija, užtikrinamas rinkimų sąžiningumas ir teisingumas, stiprinama demokratinė stabdžių ir atsvarų sistema, remiamas tolesnis mūsų visuomenės atsparumo ir pasirengimo didinimas, o piliečiai taptų mūsų demokratijos pagrindu. Galime pagerinti savo informuotumą apie padėtį ir sustiprinti kolektyvinį gebėjimą nustatyti ir analizuoti grėsmes ir aktyviai su jomis kovoti. Tam reikės geriau koordinuoti ir stiprinti prevencijos ir piliečių pagrindinių įgūdžių orientuotą informacinę erdvę, pavyzdžiui, gebėjimo naudotis žiniasklaida ir skaitmeninio raštingumo, ugdymo pastangas. Taip pat turėtume siekti dar labiau stiprinti bendradarbiavimą per tokias įstaigas kaip Europos bendradarbiavimo rinkimų srityje tinklas ir remti operatyvinių ir gebėjimų stiprinimo priemonių kūrimą, kad būtų išsaugotas rinkimų teisingumas ir apsaugotas jų sąžiningumas, pavyzdžiui, sukuriant ES su rinkimais susijusias geriausias praktikos pavyzdžių saugyklą, ir parengti priemones, kuriomis būtų užtikrinamas politinių kandidatų ir išrinktų atstovų saugumas.

Žurnalistams, nepriklausomai žiniasklaidai ir žmogaus teisių gynėjams mūsų demokratinėse valstybėse tenka esminis vaidmuo, jie prisideda prie pagrindinių teisių apsaugos ir sergsti nuo teisinės valstybės principo pažeidimų. Jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, jų saugumas ir apsauga bus vienas pagrindinių mano darbo tikslų. Todėl daug dėmesio skirsiu tam, kaip valstybės narės įgyvendina 2021 m. rekomendaciją dėl žurnalistų saugumo ir 2022 m. rekomendaciją dėl žurnalistų ir žmogaus teisių gynėjų apsaugos nuo SLAPP, ir prireikus imsiusi tolesnių veiksmų. Dirbčiau vadovaujamas už technologijų suverenumą, saugumą ir demokratiją atsakingo vykdomojo pirmininko pavaduotojo, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos greitai ir teisingai įgyvendinti Europos žiniasklaidos laisvės aktą. Pirmiausia siekčiau užtikrinti, kad Europos žiniasklaidos paslaugų valdyba veiktų visu pajėgumu, ypatingą dėmesį skiriant visuomeniniams transliuotojams taikomoms taisyklėms, žurnalistų apsaugai ir žiniasklaidos redaktorių nepriklausomumui, įskaitant gaires dėl apsaugos nuo savavališko patikimų žiniasklaidos įmonių paskelbto internetinio turinio pašalinimo.

Kalbant apie kitus galimus teisės aktus dėl kovos su SLAPP, mano pirmasis užmojis būtų užtikrinti, kad būtų greitai ir kruopščiai įgyvendinamos esamos priemonės, apimančios tvirtas žurnalistų ir žmogaus teisių gynėjų apsaugos nuo SLAPP tarpvalstybiniuose civiliniuose procesuose teisėkūros priemones ir privalomas teisinės galios neturinčius elementus pagal susijusią Komisijos rekomendaciją, kuri taikoma visų rūšių procesams. Šiuo metu atidžiai stebima, kaip šios priemonės įgyvendinamos, ir tai bus daroma toliau. Tai turėtų būti naudinga svarstant, kokių tolesnių veiksmų būtų galima imtis ES lygmeniu, siekiant apsaugoti žurnalistus ir teisių gynėjus, glaudžiai bendradarbiaujant su valstybių narių įsteigtų ES ryšių punktų SLAPP klausimais tinklu.

Sprendžiant intervencinio sekimo priemonių naudojimo klausimą svarbus žingsnis buvo Europos žiniasklaidos laisvės aktas. Jame numatytas bendras draudimas žiniasklaidos paslaugų teikėjų, įskaitant žurnalistus, naudojamuose prietaisuose naudoti intervencinę sekimo programinę įrangą, taip pat – siaurai apibrėžtos išimties, taikant griežtas materialines ir procedūrinės sąlygas. Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, užtikrinsiu, kad būtų atidžiai stebima, kaip ši nuostata taikoma. Kaip Komisija informavo Europos Parlamentą savo atsakymuose į specialias rezoliucijas, dėl su ne teisėkūros procedūra priimamo akto pasiūlymo dėl nacionalinių institucijų vykdomo intervencinio sekimo programinės įrangos naudojimo ES bus konsultuojamasi su valstybėmis narėmis, visų pirma atsižvelgiant į duomenų apsaugos aspektą.

11. Baudžiamoji justicija

Kokie bus Jūsų pagrindiniai prioritetai baudžiamosios justicijos srityje? Kaip užtikrinsite visišką ankstesnės kadencijos metu priimtų teisės aktų, įskaitant e. įrodymų rinkinį, įgyvendinimą ir koks bus Jūsų vaidmuo užtikrinant materialinės baudžiamosios teisės priemonių nuoseklumą? Kaip užtikrinsite, kad baudžiamoji justicija neatsilikytų nuo skaitmeninių technologijų, įskaitant dirbtinį intelektą, plėtros, kai tai susiję su naujų technologijų naudojimu siekiant veiksmingesnės baudžiamosios justicijos sistemos, taip pat kai reikia kriminalizuoti labai sunkius pažeidimus (pvz., duomenų apsaugos taisyklių pažeidimus), padarytus naudojant technologijas?

Kokių priemonių galima imtis siekiant dar labiau pagerinti valstybių narių teisminį bendradarbiavimą, padedant Eurojustui, ir padidinti baudžiamosios justicijos sistemos veiksmingumą kovojant su nusikalstamumu? Viena iš Jūsų misijų bus sustiprinti Europos arešto orderį: ar šio tikslo siektumėte pasiūlydamas naują teisėkūros priemonę, ar veikiau sutelktumėte dėmesį į geresnę dabartinės teisinės sistemos taikymą?

Kokių konkrečių veiksmų planuojate imtis, kad sustiprintumėte ES kovos su korupcija požiūrį ir įvairių ES įstaigų, kompetentingų kovos su korupcija srityje, ir valstybių narių veiklos koordinavimą ir sinergiją? Ar pasiūlysite konkrečius šios srities teisės aktus? Kaip ketinate remti Europos prokuratūrą, kuri susiduria su įvairiais praktiniais iššūkiais, visų pirma personalo ir biudžeto apribojimais, kurie kelia grėsmę jos veiksmingumui? Ar išipareigosite pasiūlyti persvarstyti Europos prokuratūros reglamentą, be kita ko, išplėsti jos kompetenciją ir, jei taip, kokie nusikaltimai būtų įtraukti?

Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, vienas iš mano pagrindinių prioritetų bus užtikrinti, kad, siekiant veiksmingai apsaugoti mūsų piliečius ir užtikrinti ES vertybių bei finansinių interesų saugumą, būtų taikoma ES lygmens baudžiamoji teisė. Norėčiau išnagrinėti galimybę surinkti Europos Parlamento, valstybių narių, nacionalinių valdžios institucijų ir pilietinės visuomenės idėjas, kaip dar būtų galima naudotis ES baudžiamąja teise, siekiant veiksmingai kovoti su nusikalstamumu. Šiomis aplinkybėmis būsiu pasirengęs padėti už vidaus reikalus ir migraciją atsakingam Komisijos nariui rengti Europos vidaus saugumo strategiją ir prisidėti prie šio darbo. Pagrindiniai prioritetai, kartu išlaikant aukšto lygio užmojus, bus sudaryti palankesnes sąlygas teisėkūros institucijoms susitarti dėl svarbių dar nepriimtų pasiūlymų, kaip antai dėl Nusikaltimų aukų teisių direktyvos ir Direktyvos dėl kovos su korupcija.

Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, taip pat daug dėmesio skirsiu tam, kad būtų veiksmingai ir nuosekliai įgyvendinamos esamos priemonės, be kita ko, jei reikės, teiksiu patobulintas gaires ir vykdysiu dialogą, o prireikus – pažeidimų nagrinėjimo procedūras. Tai būtų mano metinių įgyvendinimo pažangos ir problemų ataskaitų dalis. Norėčiau parengti tolesnius praktinius veiksmus, kurie padėtų valstybėms narėms įgyvendinti priemones. Pavyzdžiui, šiuo metu kuriama decentralizuota IT platforma, kad teisminės institucijos ir (arba) paslaugų teikėjai galėtų saugiai ir patikimai palaikyti ryšius. Kalbant apie labai sunkių duomenų apsaugos taisyklių pažeidimų, padarytų naudojant technologijas, nagrinėjimą, tiek BDAR, tiek Teisėsaugos direktyvoje reikalaujama, kad valstybės narės numatytų veiksmingas, proporcingas ir atgrasomas sankcijas už atitinkamų taisyklių pažeidimus. Užtikrinčiau, kad valstybės narės laikytųsi šio įpareigojimo.

Kiti du pagrindiniai prioritetai būtų gerinti teisminį bendradarbiavimą, be kita ko, padedant Eurojustui, ir didinti baudžiamosios justicijos sistemų veiksmingumą kovojant su nusikaltimais. Turėtų būti sukurti saugūs nacionalinių institucijų ir Eurojusto ryšių kanalai, ir aš atidžiai išnagrinėsiu vykdomo vertinimo rezultatus, kad įsitikinčiau, ar Eurojusto reglamento pakeitimai padėtų išnaudoti jo potencialą. Taip pat galėtume apsvarstyti galimybę išplėsti Eurojusto įgaliojimus saugoti įrodymus, susijusius su tarptautiniais nusikaltimais, įtraukiant kitas nusikaltimų sritis, pavyzdžiui, organizuotą nusikalstamumą. Taip pat apsvarstysiu galimybę įforminti nuolatinių jungtinių tyrimo grupių naudojimą, kaip išbandyta Tarptautinio baudžiamojo persekiojimo už agresijos nusikaltimą prieš Ukrainą centro atveju. Galiausiai kartu su Komisijos nariu, atsakingu už vidaus reikalus ir migraciją, išnagrinėsiu, kaip geriausiai užtikrinti, kad būtų kuo labiau padidintas Eurojusto ir Europolo glaudaus bendradarbiavimo potencialas.

Europos arešto orderis (EAO) yra viena sėkmingiausių ES baudžiamosios justicijos priemonių, tačiau kintančiomis aplinkybėmis svarbu išlaikyti šį pasiekimą. Kadangi Teisingumo Teismas iki šiol yra priėmęs daugiau kaip 85 sprendimus dėl EAO, specialistams tapo sudėtinga sekti naujausią informaciją. Iššūkių kelia ir EAO bei kitų pamatinių sprendimų, pavyzdžiui, dėl nuosprendžių, kuriais skiriamos laisvės atėmimo bausmės, pripažinimo ir tų nuosprendžių vykdymo kitose valstybėse narėse, sąveika. Apsvarstyčiau, kaip būtų galima dar labiau padidinti EAO veiksmingumą.

Siekiant veiksmingumo baudžiamosios justicijos sektoriuje taip pat svarbi skaitmenizacija ir DI technologijų naudojimas, nes tai supaprastina ir palengvina procesus, be kita ko, teismo bendradarbiavimo srityje. Skaitmeninių technologijų naudojimas gali palengvinti teisėjams dėl pagalbinės veiklos tenkančią našta, suteikiant

jiems daugiau laiko sutelkti dėmesį į pagrindinę veiklą. Ateinančiais metais svarbus žingsnis bus Skaitmenizacijos dokumentų rinkinio įgyvendinimas. Pagal būsimą skaitmeninių technologijų naudojimo teisingumo srityje strategiją išnagrinėsiu, kaip padėti valstybėms narėms teisingumo srityje naudoti dirbtinį intelektą ir kitas IT priemones.

Teisminio bendradarbiavimo sritis pastaraisiais metais labai išsiplėtė, todėl turime tęsti šį darbą. Be to, ES baudžiamosios justicijos sistemai kyla iššūkių, kuriems įveikti reikėtų peržengti Sąjungos sienas. Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, toliau stiprinsiu glaudesnę bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis, kad būtų palengvintas teisminis bendradarbiavimas kovojant su sunkiais nusikaltimais, įskaitant prekybą žmonėmis, neteisėtą žmonių gabenimą ir prekybą narkotikais.

Korupcija kenkia tiek viešosios politikos veiksmingumui, tiek piliečių pasitikėjimui valstybe ir viešosiomis institucijomis. Politinėse gairėse visų pirma nurodyta, kaip ES ir nacionalinės valdžios institucijos turėtų bendradarbiauti, reaguodamos į tai. Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, derybų dėl Kovos su korupcija direktyvos užbaigimas būtų pirmas svarbus žingsnis šioje srityje. Parengsiu pirmąją ES kovos su korupcija strategiją. Ji turės būti rengiama remiantis tvirtu konsensu ir plačiai konsultuojantis, visų pirma su Europos Parlamentu ir valstybėmis narėmis. Svarbus pagrindas gali būti 2023 m. Komisijos įsteigto ES kovos su korupcija tinklo darbas. Taip būtų parodytas aiškus ES požiūris į kovos su korupcija darbą, o pagrindinis elementas neabejotinai būtų tvirtesnis ES lygmens ir valstybių narių bei valstybių narių tarpusavio bendradarbiavimas.

Apskritai, jei mano kandidatūra bus patvirtinta, kartu su Komisijos nariu, atsakingu už biudžetą, kovą su sukčiavimu ir viešąjį administravimą, išnagrinėsiu, kaip dar būtų galima skirti ES finansavimą kovos su korupcija priemonėms, visų pirma susijusioms su korupcijos prevencija.

Kalbant apie Europos prokuratūrą, jei mano kandidatūra bus patvirtinta, laikydamasis politinių gairių ir savo įgaliojamojo rašto, pradėsiu svarstyti, ar Europos prokuratūrai reikia naujų įgaliojimų, kad ji galėtų nagrinėti tarpvalstybinio sunkaus nusikalstamumo aspektus. Šiuo tikslu sieksiu paspartinti šiuo metu vykstantį Europos prokuratūros reglamento vertinimą. Per pastaruosius kelerius metus biudžeto valdymo institucija gerokai padidino Europos prokuratūros darbuotojų skaičių ir biudžetą. Dėsiu pastangas siekdamas užtikrinti, kad Komisija toliau remtų Europos prokuratūrą, kad ji galėtų sėkmingai įgyvendinti savo svarbią misiją, ir tuo tikslu glaudžiai bendradarbiausiu su Komisijos nariu, atsakingu už biudžetą, kovą su sukčiavimu ir viešąjį administravimą.

Biudžeto komiteto klausimai

12. Įgaliojamajame rašte Pirmininkė Jums paveda glaudžiau susieti teisinės valstybės principo taikymo ataskaitoje pateiktas rekomendacijas ir finansinę paramą iš ES biudžeto. Ji taip pat ragina, kad būsimame ilgalaikiame biudžete būtų numatytos griežtos teisinės valstybės apsaugos priemonės.

Atsižvelgiant į tai, kadangi Jūsų užduotis bus užtikrinti, kad teisinės valstybės principas ir toliau būtų privaloma ES lėšų dalis, kokių konkrečių priemonių ketinate imtis siekdamas užtikrinti, kad būtų griežtai ir laiku atsižvelgiama į teisinės valstybės principo taikymo ataskaitos rekomendacijas, darančias poveikį ES biudžetui, ir kokia darbo tvarka bus nustatyta siekiant bendradarbiauti su Komisijos nariu, atsakingu už biudžetą, kovą su sukčiavimu ir administravimą, ir ar pasidalysite su Parlamentu vykdomais vertinimais dėl sanglaudos politikai palankių sąlygų?

Privalomas ES lėšų skyrimo kriterijus yra ir toliau bus teisinės valstybės principo laikymasis. Sąlygų reglamentas ir su Chartija susijusi horizontalioji reikiama sąlyga buvo labai teigiamas dabartinės daugiametės finansinės programos pokytis. Atsakyme į 10 klausimą išdėsdčiau, kaip turime toliau dirbti šį darbą, laikydamiesi politinėse gairėse išdėstyto požiūrio.

Jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, glaudžiai bendradarbiausiu su Komisijos nariu, atsakingu už biudžetą, kovą su sukčiavimu ir viešąjį administravimą, kad padėčiau užtikrinti, kad kitoje daugiametėje finansinėje programoje ir toliau būtų numatyti tvirti teisinės valstybės principo saugikliai. Tokie saugikliai bus grindžiami nuolatiniumi visiems fondams galiojančio bendro sąlygų režimo taikymu, kaip nustatyta politinėse gairėse, ir iki šiol įgyta jo taikymo patirtimi.

Parengėme išsamų priemonių rinkinį ir, nors kiekviena iš šių priemonių turi savo taisykles ir pagrindą, jos turi gerai veikti kartu. Bus svarbu užtikrinti šių priemonių ir susijusių veiksnių suderinamumą, taigi, bendradarbiausiu su kitais Komisijos nariais, kad išnagrinėtume galimybes, kaip jų taikymą padaryti dar veiksmingesnį. Teisinės valstybės principo taikymo ataskaita ir joje pateiktos rekomendacijos yra svarbus teisinės valstybės klausimų stebėsenos valstybėse narėse būdas ir joms tenka pagrindinis vaidmuo atliekant vertinimus pagal Sąlygų

reglamentą. Tačiau tais atvejais, kurie patenka į Sąlygų reglamento taikymo sritį, taip pat tada, kai jie susiję su teisinės valstybės principo taikymo ataskaita, pagal teisinius reikalavimus ir kaip patvirtino Teisingumo Teismas, turi būti atliktas įrodymais pagrįstas ryšio su ES biudžetu vertinimas.

Kalbant apie vykdomus vertinimus dėl sanglaudos politikai palankių sąlygų, Komisija, prieš priimdama sprendimus, atidžiai vertina ir toliau atidžiai vertins, ar įvykdyti būtini reikalavimai. Šiuo atžvilgiu ji turi apsaugoti erdvę, reikalingą jos vidaus sprendimų priėmimo procesui. Atsižvelgiant į tai, kad horizontaliųjų reikiamų sąlygų vykdymo stebėseną grindžiama nuolatiniu Komisijos ir atitinkamos valstybės narės dialogu ir bendradarbiavimu, taip pat į opius politinius diskusijų dėl ES biudžeto aspektus, Komisija taip pat atsižvelgia į savo pareigą lojaliai bendradarbiauti su atitinkama valstybe nare. Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, būsiu pasirengęs dirbti su Jumis, kad užtikrinčiau kuo geresnį tiesioginį informacijos srautą.

Biudžeto kontrolės komiteto klausimai

13. Įgaliojamajame rašte Pirmininkė Jums paveda parengti ES požiūrį į kovą su korupcija ir bendradarbiauti su už biudžetą, kovą su sukčiavimu ir viešąjį administravimą atsakingu Komisijos nariu, siekiant užtikrinti, kad ES finansavimą būtų galima skirti nacionalinėms kovos su korupcija priemonėms.

Ar galėtumėte išsamiau paaiškinti, kaip bendradarbiausite su už biudžetą atsakingu Komisijos nariu dėl konkrečių priemonių, kurių ketinate imtis, ir paaiškinti, kodėl valstybėms narėms reikėtų daugiau lėšų iš ES kovai su korupcija? Ar nebūtų tinkamesnis sprendimas geriau aprūpinti Europos prokuratūrą ir kitais būdais remti valstybes nares?

Kaip įtrauksite bendrosios rinkos apsaugą į Sąjungos teisinės valstybės sistemą? Kokius pokyčius Komisija įgyvendins siekdama paspartinti pažeidimo nagrinėjimo procedūras prieš valstybes nares dėl to, kad jos nesugeba apsaugoti bendrosios rinkos?

Mūsų tikslas yra ir toliau turi būti mažinti visų formų korupciją visais lygmenimis, visose ES šalyse ir institucijose ir net už ES ribų.

Jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, kartu su Komisijos nariu, atsakingu už biudžetą, kovą su sukčiavimu ir viešąjį administravimą, išnagrinėsime, kaip dar būtų galima skirti ES finansavimą nacionalinėms kovos su korupcija priemonėms ir apsaugoti ES finansinius interesus. Manau, kad tai geras pavyzdys, kaip Komisija ir valstybės narės gali glaudžiai bendradarbiauti spręsdamos abiem šalims labai svarbius klausimus: Komisija gali padėti teikti rekomendacijas, sutelkti gerą patirtį, siūlyti finansavimą prevencinėms priemonėms remti ir parūpinti techninę pagalbą. Tai apima ir mokymąsi iš patirties, įgytos įgyvendinant Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę (EGADP) ir taikant horizontaliąją reikiamą sąlygą pagal sanglaudos politiką. Visa tai suteikė svarbių paskatų vykdyti reformas ir investicijas, kad būtų sprendžiamos teisinės valstybės srityje kylančios problemos, įskaitant kovą su korupcija. Šioje srityje bus atliekamas platesnio masto ES lygmens darbas, kuriuo bus siekiama stiprinti mūsų požiūrį į teisinę valstybę ir kovą su korupcija, kartu kuriant glaudesnes finansinės paramos ir teisinės valstybės principo taikymo ataskaitos rekomendacijų sąsajas. Be to, Komisija toliau remis Europos prokuratūrą, kad ji galėtų vykdyti savo svarbią misiją.

Kaip nurodžiau savo atsakyme į 10 klausimą, politinėse gairėse išdėstyta, kaip ateityje bus plėtojama teisinės valstybės principo taikymo ataskaita. Teisinės valstybės principo laikymasis, visų pirma nepriklausomos, kokybiškos ir veiksmingos teisingumo sistemos, teisinis tikrumas ir lygybė prieš įstatymą, kova su korupcija ir gera teisėkūra – visa tai įtraukta į teisinės valstybės principo taikymo ataskaitoje pateiktus vertinimus kiekvienoje valstybėje narėje, ir tai yra pagrindiniai veiksniai, lemiantys verslo aplinką, kuri skatina investicijas, ekonomikos augimą, darbo vietų kūrimą ir inovacijas, ir todėl turintys įtakos geram bendrosios rinkos veikimui. Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, toliau konsoliduosiu ir gilinsiu pagal ataskaitą atliekamą analizę, užtikrindamas, kad būtų sustiprintas bendrosios rinkos aspektas, siekiant išnagrinėti teisinės valstybės klausimus, darančius poveikį tarpvalstybiniu mastu veikiančioms įmonėms, ypač MVI.

Pritariu tam, kad, siekiant spręsti bendrosios rinkos ir teisinės valstybės problemas visose valstybėse narėse, būtų naudojamos visomis Komisijos turimomis priemonėmis. Tai apima pažeidimų nagrinėjimo procedūrų taikymą tais atvejais, kai pažeidžiamos bendrosios rinkos taisyklės, pavyzdžiui, dėl netinkamo valstybės kišimosi arba piktnaudžiavimo administracine praktika, kenkiančia kitų valstybių narių įmonėms. Vykdomo užtikrinimo veiksmų gali imtis ne tik Komisija. Įmonės taip pat gali tiesiogiai kreiptis į nacionalinius teismus, kad apgintų savo interesus. Jei šios įmonės patyrė žalą dėl ES teisės pažeidimų, jos taip pat gali reikalauti kompensacijos nacionaliniuose teismuose pagal valstybės atsakomybės principą. Jei reikia išaiškinti ES teisę, šie nacionaliniai teismai gali paprašyti Europos Sąjungos Teisingumo Teismo priimti prejudicinį sprendimą pagal SESV 267 straipsnyje nustatytą prejudicinio sprendimo priėmimo procedūrą, o paskutinės instancijos teismai turi tai daryti.

Padėsiu už klestėjimą ir pramonės strategiją atsakingam vykdomajam pirmininko pavaduotojui dirbti svarbų darbą, siekiant gilinti ir konsoliduoti bendrąją rinką.

Kultūros ir švietimo komiteto klausimai

14. Žiniasklaidos laisvė ir pliuralizmas yra gyvybiškai svarbi demokratijos dalis. Tačiau svarbu priminti, kad, atsižvelgiant į Europos žiniasklaidos laisvės akto teisinį pagrindą, šiuo aktu visų pirma siekiama sukurti gerai veikiančią žiniasklaidos paslaugų vidaus rinką ir kad jis yra glaudžiai susijęs su Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva. Be to, jame numatomas žiniasklaidos paslaugų teikėjų turinys labai didelėse interneto platformose ir į jį įtrauktos kelios nuostatos, susijusios su žiniasklaidos rinkos koncentracijos vertinimu, skaidriu ir sąžiningu ekonominių išteklių paskirstymu, redaktorių nepriklausomumu, nepriklausomu visuomeninės žiniasklaidos veikimu ir žurnalistų apsauga. Taigi, kaip užtikrinsite, kad Europos žiniasklaidos laisvės akto įgyvendinimas būtų glaudžiai susijęs su Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva, Skaitmeninių paslaugų aktu ir kad įgyvendinimo klausimas būtų sprendžiamas žiniasklaidos politikos požiūriu?

Europos žiniasklaidos laisvės aktas (EŽLA) yra neatsiejama ES žiniasklaidos politikos dalis, grindžiama ilgalaikė sistema, nustatyta Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvoje (AŽPD). Šios dvi priemonės yra glaudžiai susijusios ir viena kitą papildo.

Kartu EŽLA ir AŽPD nustatytas išsamus taisyklių rinkinys, kuriuo skatinama žiniasklaidos vidaus rinką ir sudaromos sąlygos žiniasklaidos bendrovėms laisvai vykdyti veiklą tarpvalstybiniu mastu, o vartotojams – turėti prieigą prie įvairaus žiniasklaidos turinio. EŽLA atsižvelgiama į unikalią žiniasklaidos sektoriaus vietą mūsų demokratinėse valstybėse ir kultūroje. Juo papildomos taisyklės, kuriomis pagal Skaitmeninių paslaugų aktą reglamentuojamos interneto platformos, sustiprinant patikimos žiniasklaidos poziciją turinio moderavimo praktikos labai didelėse interneto platformose atžvilgiu. EŽLA kertinis akmuo yra naujoji Europos žiniasklaidos paslaugų valdyba, kuria atnaujinama Europos audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų reguliuotojų grupė (ERGA, dabartinis žiniasklaidos reguliavimo institucijų tinklas pagal AŽPD) ir kuri užtikrins veiksmingesnį reguliavimo institucijų bendradarbiavimą.

Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, dirbsiu kartu su vykdomuoju pirmininko pavaduotoju, atsakingu už technologijų suverenumą, saugumą ir demokratiją atsakingu, kad būtų užtikrintas greitas ir teisingas EŽLA įgyvendinimas. Todėl mūsų neatidėliotinas prioritetas bus naujos Žiniasklaidos paslaugų valdybos ir jos sekretoriato įsteigimas. Valdyba tęs ERGA darbą, siekdama užtikrinti, kad AŽPD būtų nuosekliai įgyvendinama tokiose srityse kaip visuotinės svarbos turinio matomumas, kuris yra labai svarbus žiniasklaidos tvarumui. Taip pat užtikrinsime, kad būtų greitai įgyvendintos EŽLA taisyklės dėl žiniasklaidos turinio surandamumo per išmaniąją televiziją ir auditorijos matavimo.

Užtikrinsime, kad taisyklės būtų pradėtos įgyvendinti iki jo taikymo pradžios – 2025 m. rugpjūčio mėn. Apskritai šių priemonių įgyvendinimas bus vienas iš svarbiausių prioritetų. Naujos kadencijos pradžioje taip pat rengsime gaires dėl EŽLA 18 straipsnio, kuriuo nustatomos patikimos žiniasklaidos turinio apsaugos priemonės, siekiant užkirsti kelią savavališkam labai didelių interneto platformų vykdomam turinio pašalinimui ir geriau apsaugoti teisėto redakcinio turinio prieinamumą internete.

Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, taip pat užtikrinsiu, kad teisinės valstybės principo taikymo ataskaitoje pateikta analizė ir toliau apimtų visas EŽLA sritis, pavyzdžiui, žiniasklaidos rinkos koncentraciją, valstybinę reklamą ir žurnalistų apsaugą bei saugumą, ir darytų poveikį žiniasklaidos vidaus rinkos veikimui.

Konstitucinių reikalų komiteto klausimai

15. Kokį vaidmenį numatote sau dėl šiuo metu svarstomo Komisijos pasiūlymo dėl dalinio Reglamento 1141/2014 dėl Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų statuto ir finansavimo keitimo projekto? Kaip argumentuotumėte Komisijos pasirinktą pirmiau minėto pasiūlymo išdėstymo nauja redakcija formatą Parlamento teisėkūros prerogatyvų atžvilgiu ir kokių konkrečių veiksmų pirmiausia imtumėtės, kad padėtumėte teisės aktų leidėjams įveikti dabartinę derybų aklavietę, visų pirma susijusią su trečiųjų šalių partijų narių dalyvavimu? Kaip galėtumėte pasinaudoti nauja redakcija, kad Europos politinės partijos galėtų palengvinti plėtros šalių politinių partijų politinę integraciją? Kokios apsaugos priemonės ir gairės, Jūsų nuomone, turėtų būti taikomos siekiant užtikrinti proceso vientisumą ir skaidrumą?

Kalbant ne tik apie politinių partijų dalyvavimą, kaip stiprinsite piliečių dalyvavimo ES sprendimų priėmimo procese priemones?

ES prisijungimas prie Europos žmogaus teisių konvencijos (EŽTK) yra teisinis išipareigojimas pagal Lisabonos sutarties 6 straipsnio 2 dalį, kaip užtikrintumėte prisijungimo procesą ateityje? Ar yra kokių nors Komisijos svarstytų galimybių skatinti ES valstybes nares įgyvendinti EŽTT sprendimus?

Ar galėtumėte išdėstyti savo viziją, kaip išvengti sukčiavimo ir padidinti interesų grupių atstovų finansavimo skaidrumą, ypač užsienio šalių kišimosi atveju?

Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, dėsiu visas pastangas, kad būtų pasiektas susitarimas dėl pasiūlymo iš dalies pakeisti Reglamentą (ES) Nr. 1141/2014 dėl Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų statuto ir finansavimo. Kaip nurodyta mano įgaliojajame rašte, sieksiu iš naujo nutiesti tiltą tarp Parlamento ir Tarybos, pripažindamas vertingą Parlamento patirtį, susijusią su faktiniu Europos politinių partijų ir fondų veikimu, ir kartu įsiklausydamas į pagrįstą Tarybos susirūpinimą dėl saugumo. Mano tarnybos padėtų teisėkūros institucijoms kuo geriau pasinaudoti mūsų šių metų Europos Parlamento rinkimų patirtimi, įskaitant tai, kas bus nurodyta Komisijos rinkimų ataskaitoje, taip pat geopolitiniais pokyčiais ir naujos Komisijos darbu, siekiant padėti ieškoti tolesnių sprendimų būdų. Todėl palankiai vertinu Europos Parlamento sprendimą tęsti su šiuo klausimu susijusį darbą ir neoficialius veiksmus, kurių Parlamentas ėmėsi ES Tarybai pirmininkaujančių valstybių narių atžvilgiu, siekdamas išnagrinėti galimybes atnaujinti derybų procesą ir pasiekti susitarimą.

Naujos redakcijos procedūros klausimas yra labai techninio pobūdžio; tai yra daugiau veiksmingų teisėkūros procedūrų, o ne politinių svarstymų klausimas. Pagal Tarpinstitucinį susitarimą dėl sistemingesnio teisės aktų pakeitimo metodo naudojimo išdėstymas nauja redakcija yra teisinis metodas, naudotinas pakeičiant ankstesnį aktą, kuris anksčiau buvo iš dalies pakeistas, siekiant konsoliduoti ir supaprastinti tekstą. Būtent taip yra paskutinės Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 1141/2014 peržiūros atveju: po dviejų ankstesnių peržiūrų (2018 ir 2019 m.), atsižvelgiant į būtinybę atnaujinti formuluotes, nebeaktualias nuorodas ir nuostatas, reikėjo ne tik atlikti tam tikrus tikslinius esminius pakeitimus, bet ir išdėstyti reglamentą nauja redakcija.

Vertinimo ataskaitose, kurias Parlamentas ir Komisija parengė taikydami to reglamento nuostatą dėl peržiūros, padarytos labai panašios išvados, taigi, Komisijos pateikti pasiūlymai buvo gerai suderinti su Parlamento prašymais.

Pasiekus susitarimą Europos politinės partijos ir fondai turėtų geriausias priemones kuo skaidriau skatinti plėtos šalių politinių partijų politinę integraciją ir remti proceso sąžiningumą ir skaidrumą, ypač plėtos šalyse. Europos politinės partijos yra centrai, kuriuose gali klestėti tikra Europos politinė kultūra, ir manau, kad jos yra geriausia vieta pradėti ir vykdyti plėtos procesą. Europos politinių partijų ir fondų valdymas yra garantija, kad šis procesas bus vykdomas pačiu teisėčiausiu būdu.

Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, nekantriai laikiu galimybės nedelsdamas pradėti darbą su visomis susijusiomis šalimis ir išklausti Parlamento nuomonę apie tai, kaip sukurti tinkamą sinergiją, atnaujinti derybų procesą ir sėkmingai jį užbaigti.

Pirmininkė pabrėžė, kad piliečių dalyvavimas yra mūsų demokratijos pagrindas. Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, padėsiu puoselėti dalyvaujamąsias ir patariamąsias demokratijos kultūrą, papildydamas ir stiprindamas atstovaujimąją demokratiją. Piliečių demokratinis aktyvumas mūsų demokratijai yra labai svarbus ir turi būti remiamas, be kita ko, norint pasiekti platesnę auditoriją. Tam reikia piliečių aktyvumą dar labiau integruoti į Komisijos politikos formavimo procesą, skatinant suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą – mūsų geresnio reglamentavimo sistemos pagrindą. Galime dėti daugiau pastangų, kad padidintume jos piliečių aktyvumo priemonių rinkinio matomumą ir pritarimą jam: vykdydami viešas konsultacijas internetu ir naudodamiesi galimybėmis gauti grįžtamosios informacijos (platforma „Išsakykite savo nuomonę“. Viešos konsultacijos ir atsiliepimai), Europos piliečių iniciatyva ir naujos kartos Europos piliečių forumais, skirtais konkrečioms politikos sritims. Žinoma, kaip ir kiti Komisijos nariai, per pirmąsias 100 kadencijos dienų surengsiu pirmąjį jaunimo politikos dialogo susitikimą ir rengsiu jį kasmet.

Rekomendacija dėl piliečių ir pilietinės visuomenės organizacijų įsitraukimo ir veiksmingo dalyvavimo viešosios politikos formavimo procesuose skatinimo, kuri praėjusiais metais buvo priimta su demokratijos gynimo dokumentų rinkiniu, grindžiama Konferencijos dėl Europos ateities patirtimi. Ji remia geriausių piliečių dalyvavimo praktiką ir ragina valstybes nares suteikti daugiau galimybių piliečiams veiksmingai dalyvauti viešosios politikos formavimo procesuose. Turėtume stebėti, kaip ši rekomendacija įgyvendinama, su valstybėmis narėmis dalydamiesi patirtimi ir geriausios praktikos pavyzdžiais, taip pat bendradarbiaudami su regionų ar vietos

valdžios institucijų, pilietinės visuomenės organizacijų ir skėtinių organizacijų atstovais Europos ir valstybių narių lygmeniu. Taip pat remsiu pastangas puoselėti europinį pilietiškumo ugdymo aspektą.

Savo mintis dėl Europos žmogaus teisių konvencijos išsamiai išdėsciau atsakyme į 9 klausimą. Esu visapusiškai įsipareigojęs raginti laikytis Konvencijoje nustatytų prievolių. Kalbant apie ES teisės reglamentuojamus klausimus, Komisija turi platų priemonių, skirtų stebėti, skatinti ir užtikrinti, kad valstybės narės gerbtų pagrindines teises, rinkinį. Kartu svarbu pripažinti, kad platesnė atsakomybė už Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimų laikymosi užtikrinimą tenka Europos Tarybos Ministrų Komitetui.

Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, aktyviai remsiu teisėkūros institucijas joms rengiant siūlomą direktyvą dėl atstovavimo interesų grupėms trečiųjų valstybių vardu. Labai svarbu vidaus rinkoje nustatyti bendrus skaidrumo ir atskaitomybės standartus, suteikiant ES skaidrumo priemonių, kurios sudarys sąlygas mūsų Sąjungai ginti demokratiją, išlikti atvira visuomene ir apsaugoti pagrindines teises, visų pirma saviraiškos laisvę ir teisę gauti informaciją. Tokiu būdu, be vertės, kurią duoda pats skaidrumas, būtų padidintas pasitikėjimas mūsų demokratinėmis institucijomis ir pagerintos žinios apie atstovavimo interesų grupėms trečiųjų valstybių vardu mastą, tendencijas ir subjektus.

Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, taip pat prižiūrėsiu darbą, kuriuo siekiama apskritai išsaugoti rinkimų teisingumą ir sąžiningumą, ir tolesnius veiksmus, susijusius su Rekomendacija dėl įtraukių ir atsparių rinkimų, kurioje nagrinėjamas politinių partijų finansavimo iš trečiųjų šalių klausimas, ir būsimos Komisijos ataskaitos dėl 2024 m. Europos Parlamento rinkimų išvadomis.

Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto klausimai

16. Naujojoje Komisijoje lygybės atsakomybės sritis buvo atskirta nuo teisingumo, demokratijos ir pagrindinių teisių erdvės. Tačiau lygybė teisingumo srityje tebėra svarbi, ypač kalbant apie paskutinės Komisijos pateiktus pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, pavyzdžiui, susijusius su smurtu prieš moteris ir smurtu šeimoje arba aukų teisėmis. Kaip teiksime pirmenybę lygybės srities dokumentams, kad užtikrintumėte sanglaudą su naujuoju už lygybę atsakingu Komisijos nariu, kartu toliau stebint šių dokumentų perkėlimą į nacionalinę teisę ir naujus pokyčius atitinkamose politikos srityse? Ar įsipareigojate pateikti pasiūlymą įtraukti smurtą dėl lyties į SESV 83 straipsnio 1 dalyje pateiktą ES nusikaltimų sąrašą?

Lygybė, teisingumas, pagrindinės teisės, teisinės valstybės principas ir demokratija yra glaudžiai susiję kaip platesnio masto pastangų puoselėti ES vertybes dalis. Kadenciją baigiančioje Komisijoje mano pirmtakas Komisijos narys D. Reyndersas buvo atsakingas už teisingumo sritį, o Komisijos narė H. Dalli – už lygybės sritį. Naujoji Komisija dirbs taip pat: jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, glaudžiai bendradarbiaudamas su Komisijos nariu, atsakingu už lygybę, užtikrinsiu, kad lygybės aspektas būtų įtrauktas į visas politikos sritis, už kurias būsiu atsakingas.

Pavyzdžiui, aktyviai skatinsiu įtraukumą demokratijoje. Visų pirma remsiuosi porinkimine ataskaita, kurioje bus apžvelgiamas įvairių grupių, įskaitant moteris, mažumas ir marginalizuotas grupes, dalyvavimas rinkimuose. Tai bus ir Europos demokratijos skydo, kuriuo bus šalinami didžiausi pavojai demokratijai ES, dalis, ypatingą dėmesį skiriant grupėms, kurioms kyla didžiausia rizika. Į daugelį priemonių, kurių ketinu imtis, turi būti konkrečiai įtraukiamas lygybės aspektas, pvz., į priemones dėl politinių kandidatų ir išrinktų atstovų saugumo. Baudžiamosios teisės srityje sieksiu paspartinti Nusikaltimų aukų teisių direktyvos atnaujinimą. Taip bus sustiprintos Direktyvoje dėl kovos su smurtu prieš moteris ir smurtu artimoje aplinkoje numatytos apsaugos priemonės. Taip pat išnagrinėsiu, kaip integruoti lygybės aspektą į kitas sritis, kaip antai vartotojų politiką, kurioje, pavyzdžiui, lyčių aspektas būdingas vartojimo įpročiams. Jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, glaudžiai bendradarbiausiu su Taryba ir Europos Parlamentu, siekdamas padėti užtikrinti, kad būtų priimtas Tarybos sprendimas į ES sudarytą nusikaltimų sričių sąrašą įtraukti neapykantą kurstančias kalbas ir neapykantos nusikaltimus. Tuo remdamasi ES galėtų priimti papildomus teisės aktus ir taip užtikrinti nuoseklią visų tokių nusikalstamų veikų aukų apsaugą visoje ES.

Kalbant apie galimą pasiūlymą įtraukti smurtą dėl lyties į SESV 83 straipsnio 1 dalyje pateiktą ES nusikaltimų sąrašą, šiuo metu į euronusikaltimų sąrašą įtrauktas nusikaltimas, susijęs su seksualiniu moterų ir mergaičių išnaudojimu, suteikia pakankamą teisinį pagrindą kriminalizuoti išžaginimą nesant sutikimo. ES sudarytas nusikaltimų sričių sąrašas gali būti pildomas tik Tarybai vieningai pritarus, kaip yra priimant pasiūlymą dėl kovos su neapykantą kurstančia kalba ir neapykantos nusikaltimais.